

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส
Factors Affecting the Efficiency of Land and Building Tax Collection of
Local Administrative Organizations in Narathiwat Province

นุรีซา มาหิเละ
Nureeza Mahilek

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2566

ชื่อสารนิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ผู้เขียน นางสาวนุรีชา มาหิละ

สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์

ปีการศึกษา 2565

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยกลุ่มตัวอย่างจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยของพหุคูณ

ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับมาก ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ประเภทงบประมาณรายจ่าย และจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษายังพบว่า ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ เพิ่มช่องทางการสื่อสารกับประชาชน หลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะการรับชำระภาษีผ่านระบบออนไลน์ และส่งเสริมพัฒนาทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่ เพื่อความพร้อมสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

Minor Thesis Title	Factors Affecting the Efficiency of Land and Building Tax Collection of Local Administrative Organizations in Narathiwat Province
Author	Miss Nureeza Mahilek
Major Program	Public Administration
Academic Year	2022

ABSTRACT

The objectives of this research were to determine the efficiency levels of land and building tax collection of local administrative organizations in Narathiwat Province, to compare the levels of efficiency of land and building tax collection of local administrative organizations classified according to fundamental factors, and to find out factors affecting the efficiency of land and building tax collection of local administrative organizations in Narathiwat Province. The sample group of this quantitative research was 72 local administrative organizations in Narathiwat Province. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, Pearson's correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The research found that the efficiency of land and building tax collection of local administrative organizations in Narathiwat Province was at a high level. The comparison of the efficiency levels of land and building tax collection of local administrative organizations according to fundamental factors revealed that local administrative organizations with different types, budgets, and number of officers working on land and building tax collection were different in the efficiency of land and building tax collection but with no statistical significance, at the level of 0.05. The study results also revealed that the communication channels with the public and the readiness of local administrative organizations affected the efficiency of land and building tax collection at a statistical significance level of 0.05. Therefore, the methods to increase the efficiency of land and building tax collection are to use more communication channels with the public, especially tax payments online, and to promote the development of officers' skills in using the tax map and property registration programs (LTAX GIS) for the readiness in land and building tax collection of local administrative organizations.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาและความช่วยเหลือรวมทั้งการให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือและกำลังใจอย่างดี จากบุคคลดังต่อไปนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชายนิย ช. บุญพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งได้สละเวลาในการให้คำแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องของสารนิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑามณี ตระกูลมุกตะตา และรองศาสตราจารย์ ดร.สมพร คุณวิชาติ ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์และได้กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องเพิ่มเติมเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ดร.दनุวัต สุวรรณวงศ์ นายสะอาด ติมุละ และนายนิมะซากิ นิจียังอ ได้กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ในการวิจัยและข้อเสนอแนะเพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง ครบถ้วน มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ที่กรุณาสละเวลาตอบแบบสอบถามการวิจัย

ขอขอบพระคุณครอบครัว หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และเพื่อน ๆ MPA 30 ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ห่วงใย และเป็นกำลังใจตลอดมานับตั้งแต่เริ่มแรกจนสารนิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยนี้ ขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในครั้งนี้

นุรีชา มาหิละ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(4)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(8)
รายการภาพประกอบ	(10)
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดการกระจายอำนาจทางการคลัง	9
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี	11
2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	13
2.4 สารสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562	19
2.5 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนครราชสีมา	27
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย	41
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
3.2 แบบแผนการวิจัย	43
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	45
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	47
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ	47

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	
5.1 สรุปผลการวิจัย	62
5.2 อภิปรายผล	64
5.3 ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	76
ภาคผนวก ข รายงานผู้ทรงคุณวุฒิและการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย	83
ภาคผนวก ค ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	89
ประวัติผู้เขียน	94

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
2.1	จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย	9
2.2	ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี 2566	25
2.3	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 89 แห่ง แบ่งตามอำเภอ	28
2.4	แนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	39
2.5	แนวคิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	40
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	50
4.2	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	52
4.3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน	53
4.4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น	54
4.5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา	55
4.6	การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	56
4.7	การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	56
4.8	การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	57
4.9	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ของตัวแปรปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น กับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา	58

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.10	ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ระหว่างตัวแปรต้น ปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น กับตัวแปรประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส	59
4.11	ค่าความถี่ปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส	60
4.12	ค่าความถี่แนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส	61
5.1	สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	64

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1.1	แผนภูมิแสดงรายได้จัดเก็บเองของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2564	2
1.2	แผนภูมิแสดงรายได้จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2564	3
2.1	แสดงกระบวนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	26
2.2	แสดงแผนที่จังหวัดนราธิวาส 13 อำเภอ	28
2.3	กรอบแนวคิดการวิจัย	41

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

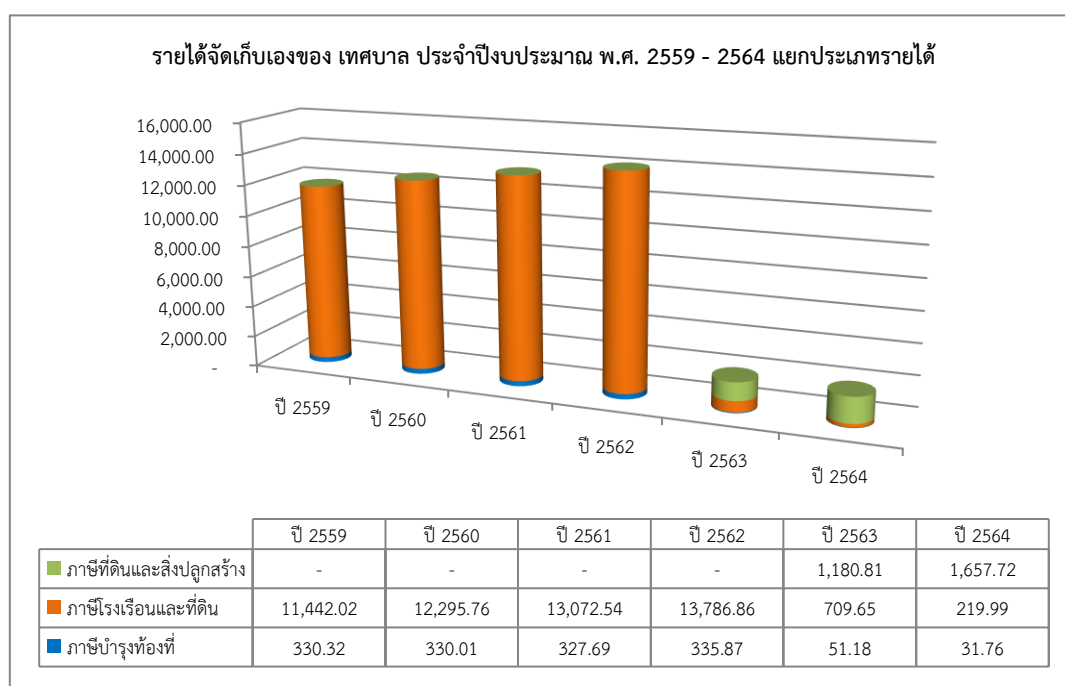
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระ ในการปกครองตนเอง ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด สามารถช่วยเหลือและให้ความสะดวกแก่ประชาชนได้รวดเร็วที่สุด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีหน้าที่ความรับผิดชอบในการอำนวยความสะดวกในชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชน ป้องกันภัยและรักษาความปลอดภัย งานสวัสดิการสังคมและบริการทางสาธารณสุข และการพาณิชย์ท้องถิ่น

การจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีรายได้ เพื่อจัดทำงบประมาณรายจ่ายในการดำเนินงานแต่ละปี ซึ่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เช่น เงินอุดหนุนทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ เงินอุดหนุนกำหนดวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ 2. ภาษีและค่าธรรมเนียมที่รัฐจัดเก็บและจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมอสังหาริมทรัพย์ ค่าภาคหลวงแร่ และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม และอื่นๆ ที่กฎหมายกำหนด 3. รายได้จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีจัดเก็บเอง รายได้ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้จากการพาณิชย์ และรายได้อื่นที่กฎหมายกำหนด รายได้จัดเก็บเองเป็นการกระจายอำนาจทางการคลังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้โดยไม่ต้องส่งให้รัฐบาลส่วนกลาง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานได้อย่างอิสระ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบมีรายได้จัดเก็บเองบางประเภทแตกต่างกัน เช่น เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล มีการจัดเก็บภาษีที่เป็นรายได้ ได้แก่ ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ปัจจุบันมีการยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน และบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ซึ่งการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหลายแห่งไม่สามารถจัดเก็บภาษีได้ครบถ้วน ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดรายได้เป็นจำนวนมาก

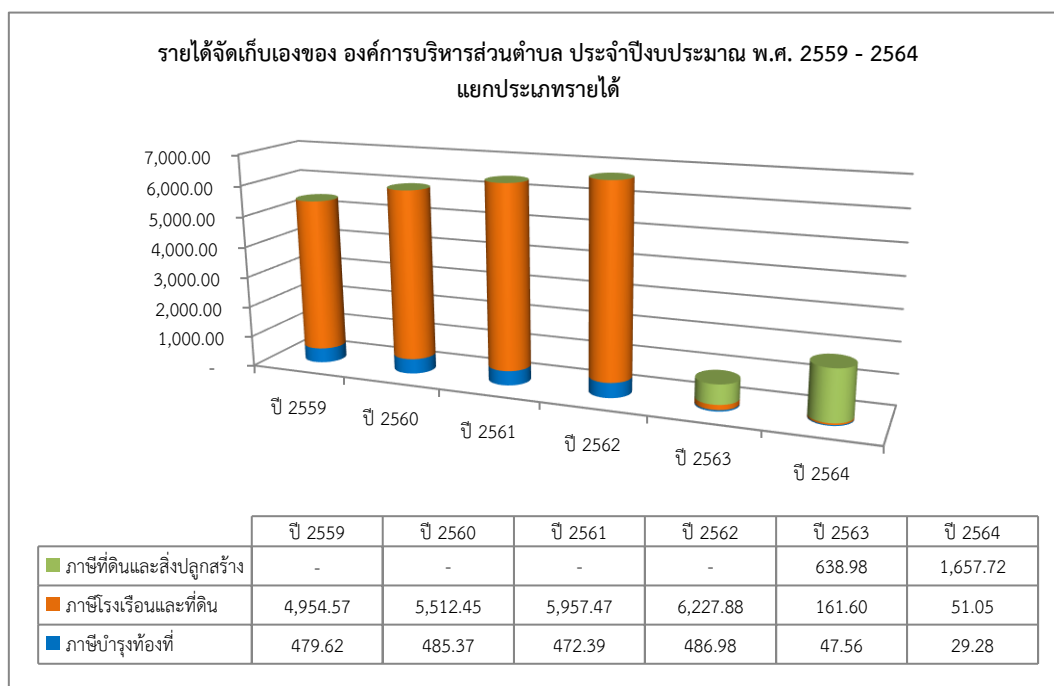
จากข้อมูลรายได้จัดเก็บเองของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 ถึง พ.ศ. 2564 แยกประเภทรายได้จะเห็นได้ว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559 – 2562 เทศบาลสามารถจัดเก็บรายได้

จากภาษีบำรุงท้องที่ จำนวน 330.32 330.01 327.69 และ 335.87 ล้านบาท ตามลำดับ และสามารถจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน จำนวน 11,442.02 12,295.76 13,072.54 และ 13,786.86 ล้านบาท ตามลำดับ เมื่อพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เริ่มจัดเก็บในปี พ.ศ. 2563 เทศบาลสามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้เพียงจำนวน 1,180.81 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2564 จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,657.72 ล้านบาท ทำให้รายได้จัดเก็บเองของเทศบาล ปี พ.ศ. 2563 ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 ประมาณร้อยละ 91.64 รายละเอียดดังภาพประกอบ 1.1

ภาพประกอบ 1.1 แผนภูมิแสดงรายได้จัดเก็บเองของเทศบาล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 – 2564
ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ส่วนองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2562 จำนวน 479.62 485.37 472.39 และ 486.98 ล้านบาท ตามลำดับ องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2562 จำนวน 4,954.57 5,512.45 5,957.47 และ 6,227.88 ล้านบาท ตามลำดับ เมื่อพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เริ่มจัดเก็บในปี พ.ศ. 2563 องค์การบริหารส่วนตำบลสามารถจัดเก็บรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้เพียง 638.98 ล้านบาท ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้ลดลงจากปี พ.ศ. 2562 ประมาณร้อยละ 90.48 ต่อมาในปี พ.ศ. 2564 สามารถจัดเก็บรายได้เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,657.72 ล้านบาท รายละเอียดดังภาพประกอบ 1.2

ภาพประกอบ 1.2 แผนภูมิแสดงรายได้จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2559 - 2564

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

จากการปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บภาษี เป็นการปฏิบัติงานในรูปแบบบูรณาการหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมที่ดิน สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 แต่ภายหลังจากที่ได้ประกาศใช้กฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว เมื่อนำมาปฏิบัติเกิดประเด็นปัญหาต่าง ๆ เช่น ระยะเวลาในการบังคับใช้ ความล่าช้าของการออกกฎหมายลำดับรอง ความไม่พร้อมของข้อมูลทะเบียนทรัพย์สิน และความไม่ชัดเจนของการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (วรภรณ์ ธรรมภิสสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม, 2563) รัฐประกาศใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และเริ่มจัดเก็บภาษี ปี 2563 รวดเร็วเกินไป เจ้าหน้าที่และประชาชนยังขาดความเข้าใจในระบบการเสียภาษี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ สำหรับกระบวนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีหลายขั้นตอน ยังขาดเจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญทั้งเรื่องกฎหมายและการใช้โปรแกรมปฏิบัติการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX GIS , LTAX3000 หรือ LTAX Online) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับฐานข้อมูลจำนวนที่ดินกับรายละเอียดของผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ตรงกัน

(อำนาจ สันต์ช่วย, 2564) มีความคลาดเคลื่อนของข้อมูลเป็นจำนวนมาก เช่น ข้อมูลแปลง นส.3ก จากกรมที่ดิน มีความทับซ้อนกับแปลงโฉนดที่ดิน ข้อมูลเจ้าของทรัพย์สินไม่ถูกต้อง และบางรายเสียชีวิตแล้ว แต่ทายาทยังมิได้ดำเนินการโอนแบ่งมรดก หรือบางรายขายให้แก่ผู้อื่น แต่มิได้โอนกรรมสิทธิ์ ให้เจ้าของรายใหม่ และไม่สามารถติดต่อหาเจ้าของรายใหม่ได้ อีกทั้งราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความไม่แน่นอน ทำให้ไม่สามารถประเมินอัตราภาษีได้อย่างถูกต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งงบประมาณส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น (ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ, 2558) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจต้องใช้ระยะเวลานานกว่าจะเก็บภาษีจากประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในปี 2564 ข้อมูล ณ วันที่ 27 มิถุนายน 2565 รวมทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา สามารถจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ จำนวน 3,811,516.21 บาท จากจำนวนเงินภาษีที่แจ้งประเมิน (ภ.ด.ส.6) 4,385,253.17 บาท โดยเงินภาษีที่ค้างชำระ จำนวน 573,736.96 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.08 ของจำนวนเงินภาษีที่แจ้งประเมิน เมื่อพิจารณาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรายแห่ง ปรากฏว่าบางแห่งไม่มีจำนวนผู้เสียภาษีค้างชำระ แต่บางแห่งกลับมีจำนวนผู้เสียภาษีค้างชำระสูงเกินร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เสียภาษีที่แจ้งประเมินทั้งหมด ซึ่งได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลริโก่ เขตอำเภอสุโขทัย องค์การบริหารส่วนตำบลกายุคละ เขตอำเภอแฉ่ง เทศบาลตำบลเรือเสาะ องค์การบริหารส่วนตำบลบดาง องค์การบริหารส่วนตำบลเรือเสาะ องค์การบริหารส่วนตำบลลาโละ องค์การบริหารส่วนตำบลสาวอ เขตอำเภอเรือเสาะ และองค์การบริหารส่วนตำบลบาโงสะโต เขตอำเภอระแงะ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสัดส่วนจำนวนผู้เสียภาษีค้างชำระแตกต่างกัน แสดงถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกันด้วย

ดังนั้นจากข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของจังหวัดนครราชสีมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำไปสู่แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1. ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน
3. ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส
2. ทำให้ทราบปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสและจังหวัดอื่นๆ สามารถนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดหรือปรับปรุงแผนและนโยบายเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไปได้

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาขอบเขตเนื้อหาตามที่กำหนดไว้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ช่องทางสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น
2. ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ รวมถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ

1.5.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) คือ ข้อมูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
2. ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
3. ปัจจัยช่องทางสื่อสารกับประชาชน
4. ปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

1.5.3 ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยกำหนดประชากร คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 88 แห่ง

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2565 ถึง เมษายน พ.ศ.2566

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำนวน 88 แห่ง

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดเก็บจากผู้เข้าข่ายต้องชำระภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง เจ้าหน้าที่หรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี นิยามตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562

การจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน หมายถึง การดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ผ่านระบบปฏิบัติการ LTAX GIS , LTAX3000 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกำลังพัฒนาระบบปฏิบัติการสำหรับการดำเนินงานแบบบูรณาการเป็น LTAX Online

ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมสำหรับการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เจ้าหน้าที่มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ช่องทางสื่อสารกับประชาชน หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีช่องทางสื่อสารกับประชาชนหลากหลายประเภท ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หรือการเผยแพร่การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผ่านสื่อต่างๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณา หรือคลิปวิดีโอ เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น และการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงการรับชำระภาษีระบบออนไลน์ เพื่อให้การรับส่งข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี ตัวอย่างเช่น โครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ โครงการชำระภาษีแลกสติ๊กเกอร์ชำระภาษีแล้วและอื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมาชำระภาษีเพิ่มมากขึ้น

รวมถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเต็มที่ เช่น ผู้บริหารร่วมลงพื้นที่ ประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีและให้บริการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม และผู้บริหารท้องถิ่นเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็วกรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ รวมถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผู้วิจัยได้ค้นคว้าแนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นกรอบในการศึกษา โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดการกระจายอำนาจทางการคลัง
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี
- 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
- 2.4 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562
- 2.5 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดนครราชสีมา
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดการกระจายอำนาจทางการคลัง

ประเทศไทยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 7,850 แห่ง ข้อมูล ณ วันที่ 9 กันยายน 2563 โดยจำแนกเป็น 5 รูปแบบ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ตาราง 2.1 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย

ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)
1. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	76
2. เทศบาล	2,472
เทศบาลนคร	30
เทศบาลเมือง	195
เทศบาลตำบล	2,247
3. องค์การบริหารส่วนตำบล	5,300
4. องค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา)	2
รวมทั้งสิ้น	7,850

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 9 กันยายน 2563

การปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องมีรายได้ที่เพียงพอ ไม่ว่าจะเป็นรายได้ที่จัดเก็บเองในท้องถิ่น หรือรายได้ที่ได้รับการจัดสรรหรือถ่ายโอนจากรัฐบาล รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอำนาจอิสระในการตัดสินใจ ใช้จ่ายและจัดการบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่ของตน ดังนั้นการกระจายอำนาจทางการคลัง จึงมีหลายรูปแบบ สรุปได้ดังนี้

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถหารายได้ด้วยตนเอง เพื่อใช้ในการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น หรือชดเชยต้นทุนการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น โดยการเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้ใช้บริการ เช่น ค่าน้ำประปา ค่ากำจัดขยะ เป็นต้น

2. การร่วมมือทางการคลังหรือการร่วมมือในการผลิตสินค้า และบริการสาธารณะระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน โดยที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการจัดบริการ

3. การเพิ่มศักยภาพในการหารายได้ของท้องถิ่น โดยผ่านมาตรการทางภาษี เช่น ภาษีทรัพย์สิน ได้แก่ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย และมาตรการที่มีใช้ภาษี เช่น การเก็บค่าธรรมเนียมการใช้บริการ

4. การถ่ายโอนรายรับจากรัฐบาลกลางไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยถ่ายโอนเงินภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อการใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะภายในท้องถิ่น

5. การเพิ่มความสามารถทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการอนุญาตให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถกู้ยืมเงินเพื่อการใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในพื้นที่หากงบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เพียงพอต่อรายจ่าย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจตามกฎหมายในการจัดเก็บรายได้ในระดับท้องถิ่น แต่อาจมีฐานรายได้หรือฐานภาษีค่อนข้างแคบ และมีการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางสูง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความพยายามในการหารายได้เอง สิ่งที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติเหล่านั้นอาจเป็นอุปสรรคต่อการบรรลุต่อแนวคิดของการกระจายอำนาจทางการคลัง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถพึ่งพาเงินรายรับของตนเอง และต้องพึ่งพารายรับจากรัฐบาลกลางเป็นหลัก ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดความเป็นอิสระในการตัดสินใจและการดำเนินงาน เนื่องจากการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางมักจะผูกติดกับเงื่อนไขบางประการที่รัฐบาลกลางกำหนดไว้ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปฏิบัติ ทำให้อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถูกลดทอนไป จึงต้องมีการกระจายอำนาจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างเต็มรูปแบบ โดยมีเหตุผลที่สำคัญทางเศรษฐศาสตร์ที่สนับสนุนการกระจายอำนาจทางการคลัง คือ

1. ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ : รัฐบาลกลางของประเทศที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจสังคม และสภาพกายภาพทางภูมิศาสตร์แต่มีการบริหารงานแบบรวมศูนย์อำนาจ มักจะ

ประสบความล้มเหลวในการจัดบริการสาธารณะเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับเงื่อนไขของท้องถิ่น แต่ในทางตรงกันข้าม หากมีการกระจายอำนาจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปรับเปลี่ยนรายจ่ายทางด้านบริการสาธารณะให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้โดยง่ายในลักษณะที่ไม่สามารถกระทำใ้ภายใต้การรวมศูนย์อำนาจ ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงกลายเป็นองค์กรที่สามารถจัดบริการสาธารณะได้เหมาะสมกับผู้รับบริการแต่ละรายได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง

2. ความได้เปรียบในการจัดเก็บรายได้ : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบในการเข้าถึงฐานรายได้หรือฐานภาษีบางประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งฐานภาษีที่ยึดติดกับพื้นที่ เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

3. ความร่วมมือและการประสานงานที่ดีขึ้น : การกำหนดราคาบริการสาธารณะในท้องถิ่นโดยผ่านการจัดเก็บภาษีในท้องถิ่น ไม่เป็นเพียงการจัดบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ยังเป็น การช่วยกระตุ้นให้เกิดแนวทางปฏิบัติใหม่ๆ ในการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประสานความร่วมมือในการจัดบริการสาธารณะในท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่นมีแรงจูงใจในการลดต้นทุนในการผลิตและจัดบริการสาธารณะโดยร่วมมือกับท้องถิ่นอื่นๆ ความร่วมมือนี้มีนัยสำคัญอย่างยิ่งในประเทศที่มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนมากและมีขนาดเล็ก (ดวงมณี เลาวกุล, 2555)

ดังนั้นเพื่อเพิ่มความเป็นอิสระและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีงบประมาณเพียงพอในการพัฒนาพื้นที่ และเพื่อความโปร่งใสในการบริหารการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงมีการยกเลิกพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน และบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นภาษีประเภทใหม่ นำมาใช้แทนการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั้งหมดจะเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยไม่ต้องนำส่งเป็นรายได้ของรัฐบาลส่วนกลาง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี

นักวิชาการ และนักวิจัยได้กล่าวถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีไว้ ดังนี้

วียะดา ตีสง่า (2554) ให้นิยามว่า ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี คือการจัดเก็บภาษีให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยหรือไม่มีการรั่วไหล โดยค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต้องน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น และการจัดเก็บภาษีที่มีประสิทธิภาพย่อมมีผลในด้านต่างๆ เช่น สนับสนุนให้ระบบภาษีมีความเป็นธรรม รัฐบาลมีรายได้มากขึ้น ลดภาระการขาดดุลและการใช้จ่ายในด้านต่างๆ มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการที่จะถือว่าการจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นจำเป็นต้องมีเครื่องมือชี้วัด (Indicator) หรือมาตรฐานที่กำหนดขึ้นอย่างไรก็ตาม บรรดานักเศรษฐศาสตร์

หรือบรรดาผู้ที่อยู่ในแวดวงภาษียังไม่สามารถตกลงกันได้ ว่าเครื่องชี้วัดประสิทธิภาพนั้นควรจะเป็นเช่นไร มีความหมายแค่ไหน ใช้ประโยชน์ได้มากน้อยเพียงใด แต่เครื่องชี้วัดที่พอจะยอมรับกันในขณะนี้และนิยมใช้วัดหรือกำหนดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีนั้นมี 3 วิธี ดังนี้

1. วัดจากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ (Cost of Collection) อุดม สมิตี ถือหลักว่าการจัดเก็บภาษีที่ดีควรถือหลักประหยัด โดยมีค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีควรจะต่ำที่สุด ไม่ใช่จัดเก็บภาษีได้มาก แต่ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีมักด้วย ซึ่งอาจทำให้เงินรายได้ภาษีที่จัดเก็บได้เหลือน้อยลง

2. วัดจากรายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้ (Actual Yields VS Potential Yields) โดยคำนวณว่า หากต้องการจะจัดเก็บภาษีแต่ละประเภท ให้ได้เต็มเม็ดเต็มหน่วยควรได้รายได้เท่าใด แล้วเปรียบเทียบกับรายได้ที่จะได้จริงของภาษีประเภทนั้น ๆ กับรายได้ที่ควรจะได้ จะทำให้ทราบว่า การบริหารการจัดเก็บภาษีประเภทนั้นๆ มีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด

3. วัดจากค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีในการปฏิบัติตามกฎหมาย (Compliance Cost) ซึ่งจะถือหลักว่า การจัดเก็บภาษีที่ดีมีประสิทธิภาพสูง ควรเป็นภาษีที่ผู้เสียภาษีเสียค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติตามกฎหมายต่ำ กล่าวคือ ภาษีที่มีประสิทธิภาพควรเป็นภาษีที่ง่าย มีความชัดเจนและสะดวกแก่ผู้เสียภาษีที่จะปฏิบัติตาม

รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) นิยามว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีต้องขึ้นอยู่กับ 4 ด้าน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ด้านความถูกต้องครบถ้วน หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการประเมินค่าภาษีได้อย่างถูกต้องทุกประเภทภาษี มีการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างข้อมูลที่มีกับทรัพย์สินจริง มีการปรับปรุงข้อมูลผู้เสียภาษีให้ถูกต้อง และเป็นปัจจุบัน และมีการปฏิบัติงานงานตามระเบียบและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีอย่างถูกต้อง

2. ด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่าย/ต้นทุน หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานในการจัดเก็บภาษีมีความคุ้มค่ากับรายได้ที่จัดเก็บภาษี ค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ มีความคุ้มค่ากับรายได้ที่จัดเก็บภาษี สามารถบริหารเวลาที่ใช้ไปในการจัดเก็บภาษีได้อย่างเหมาะสม ค่าใช้จ่ายในการส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีช่วยให้เจ้าหน้าที่พัฒนางานจัดเก็บภาษีได้ดียิ่งขึ้น มีความคุ้มค่ากับงบประมาณ และค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับภาษีมีความคุ้มค่ากับรายได้ที่จัดเก็บ

3. ด้านการจัดเก็บได้ตามเป้าหมาย หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยจัดเก็บภาษีได้ตามงบประมาณการที่ตั้งไว้ รายได้ที่จัดเก็บภาษีที่ได้รับมากกว่าค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ มีลูกหนี้ที่ค้างชำระภาษีแต่ละประเภทลดน้อยลง จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

จัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และจัดเก็บภาษีป้ายทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

4. ด้านการตรวจสอบและติดตาม หมายถึง การจัดเก็บภาษีโดยมีการจัดทำทะเบียนคุมผู้ชำระภาษี ปรับปรุงข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ มีการจัดทำหนังสือเตือนผู้ค้างชำระภาษี มีการตรวจสอบความถูกต้องของแบบประเมินกับทะเบียนคุมผู้ชำระภาษีและมีการรายงานผลการจัดเก็บภาษีต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ดังนั้นประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี หมายถึง การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วน ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด การตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ รวมถึงความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ ซึ่งทำให้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีประสิทธิภาพ

2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้มีประสิทธิภาพนั้น เกิดจากหลากหลายปัจจัย ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิดทฤษฎีจากการทบทวนวรรณกรรม โดยเลือกปัจจัยที่น่าสนใจมาใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3.1 ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ทฤษฎีความพร้อม ของ Downing and Thackrey (1971 อ้างถึงใน อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ และสุดาวดี มีเพ็ชรทาน, 2564) ซึ่งได้กำหนดองค์ประกอบของความพร้อม ได้แก่

1. องค์ประกอบทางกาย (Physical Factors) คือ ความพร้อมทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม
2. องค์ประกอบทางสติปัญญา (Intellectual Factors) คือ ความพร้อมด้านสติปัญญาโดยทั่วไป ความสามารถในการรับรู้ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล ความสามารถในการตัดสินใจ และคิดเพื่อแก้ปัญหา
3. องค์ประกอบด้านอารมณ์แรงจูงใจและบุคลิกภาพ (Emotion, Motivational and Personality Factors) คือความมั่นคงทางอารมณ์และความต้องการที่จะเรียนรู้ตลอดจนความมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน และ
4. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental Factors) คือสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมทางสังคม การวางระบบ ขั้นตอนในการทำงาน ตลอดจนการจัดทำแผนการปฏิบัติงาน อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ และสุดาวดี มีเพ็ชรทาน (2564) จึงนิยามความพร้อม หมายถึง การเตรียมตัวในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินกิจกรรม โดยใช้ความรู้และทักษะเพื่อทำกิจกรรมการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

พ.ศ. 2562 ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความเต็มใจและกระตือรือร้น ประกอบด้วยความพร้อมทางด้านกายภาพ ด้านสติปัญญา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านอารมณ์ แรงจูงใจและบุคลิกภาพ

เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดเก็บภาษีตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีความพร้อมสำหรับการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องมีความระเอียดรอบคอบและทำความเข้าใจกับกฎหมายตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และมีข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินครบถ้วน ใช้ประเมินภาษี รับประทานชำระภาษี เร่งรัด ติดตาม ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น และควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเพื่อต่อยอดการใช้แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของกองคลัง ซึ่งมีหน้าที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ชาติ งามจันทร์, 2561) แต่ศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่มีความสามารถในการดำเนินการที่แตกต่างกันทั้งในด้านของบุคลากร งบประมาณ เครื่องมือและอุปกรณ์ ระยะเวลา อาทิ บุคลากรที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีน้อยและไม่มีความชำนาญเรื่องกฎหมายดังกล่าว รวมถึงงบประมาณในการนำมาใช้สำหรับดำเนินการซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งโดยเฉพาะที่มีขนาดเล็กอาจไม่เพียงพอ บางพื้นที่อาจมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ไม่เพียงพอด้วย และระยะเวลาในการดำเนินการที่ค่อนข้างจำกัดต่อขนาดพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทำให้ต้องเร่งในการดำเนินการซึ่งอาจทำให้ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร หรือแม้แต่องค์กรขนาดใหญ่อย่างกรุงเทพมหานครซึ่งปริมาณที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อาจต้องใช้เวลาในการสำรวจหลายปี

ดังนั้นความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จึงหมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมสำหรับการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เจ้าหน้าที่มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX GIS , LTAX3000 หรือ LTAX Online) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

2.3.2 ช่องทางสื่อสารกับประชาชน

ความหมายของการสื่อสาร

เกศินี จุฑาวิจิตร (2540) ให้ความหมายว่า ช่องทางการสื่อสารหรือสื่อ (Channel) หมายถึง พาหนะในการนำพาข่าวสารจากผู้ส่งสารไปถึงผู้รับสาร การนำเอาการสื่อสารมาพัฒนา เพื่อให้ผู้รับสารเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อและพฤติกรรมนั้น

สุทธิวรรณ อินทะกนก (2559) การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการที่ผู้ส่งสารถ่ายทอดสารหรือเรื่องราวที่มีความหมาย ซึ่งแสดงออกมาในลักษณะต่างๆ อาทิ ข้อมูลข่าวสาร ข้อคิดเห็นหรือทรรศนะ อารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ ผ่านสื่อหรือตัวกลางในการนำสารไปยังผู้รับสาร แล้วเกิดการรับรู้ความหมายร่วมกัน ซึ่งกระบวนการสื่อสารจะสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับการเข้าใจความหมายของเรื่องราวต่างๆ ร่วมกันของทั้งสองฝ่าย ดังนั้น ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารจึงจำเป็นต้องเรียนรู้กระบวนการสื่อสารและเข้าใจกระบวนการดังกล่าว จึงจะสามารถนำไปใช้ได้อย่างสัมฤทธิ์ผลต่อไป

องค์ประกอบของการสื่อสาร

ส่วนองค์ประกอบของการสื่อสารนั้น มักมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องเป็นกระบวนการ และสามารถแบ่งเป็น 5 องค์ประกอบ ได้แก่

1. **ผู้ส่งสาร (Sender)** หมายถึง เป็นบุคคลแรกที่เริ่มสร้างสารโดยใช้ภาษาและสัญลักษณ์ เป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร ความคิด อารมณ์ความรู้สึก ตลอดจนประสบการณ์ต่างๆ ไปยังผู้รับสาร

2. **สาร (Message)** หมายถึง เรื่องราวที่มีความหมายซึ่งแสดงออกโดยอาศัยภาษาหรือสัญลักษณ์ที่เป็นและเข้าใจกัน ทำให้เกิดการรับรู้ร่วมกันได้ สารเกิดเมื่อผู้ส่งสารเกิดความคิดและต้องการถ่ายทอดความคิดหรือส่งสารนั้นไปสู่การรับรู้ของผู้อื่น

3. **สื่อหรือช่องทาง (Media or Channel)** เป็นองค์ประกอบสำคัญอีกประการหนึ่งในการสื่อสาร โดยผู้ส่งสารต้องอาศัยสื่อหรือช่องทางต่างๆ เพื่อทำหน้าที่นำสารที่จะถ่ายทอดเข้าสู่ระบบการรับรู้ของมนุษย์ผ่านประสาทสัมผัสทางใดทางหนึ่งหรือหลายทางร่วมกัน อันได้แก่ การมองเห็นทางประสาทตา การได้กลิ่นทางจมูก การสัมผัสทางกาย และการลิ้มรสทางลิ้น ดังนั้น ตา หู จมูก กาย และลิ้น จึงเป็นช่องทางที่ผู้ส่งสารกับผู้รับสารติดต่อกันได้ แต่ในบางครั้ง มนุษย์จำเป็นต้องสื่อสารขณะที่อยู่ห่างไกลกัน ไม่สามารถใช้ประสาทสัมผัสที่มีอยู่ได้ จึงจำเป็นต้องใช้สื่อที่มีตามธรรมชาติหรือสื่อที่มนุษย์สร้างขึ้นเอง เช่น สื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเฉพาะกิจ สื่อประสม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ปัจจุบัน สื่อมีความหมายรวมถึงกิจกรรมและพิธีการต่างๆ รวมทั้งสื่อสมัยใหม่ที่เรียกว่า IT (Information Technology) เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต ซีดีรอม ฯลฯ โดยสามารถจำแนกสื่อออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. สื่อสามัญหรือสื่อธรรมชาติ ได้แก่ บรรยากาศที่มีอยู่โดยธรรมชาติรอบตัวมนุษย์ เช่น คลื่นแสงและคลื่นเสียง ทำหน้าที่เป็นช่องทางติดต่อของการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้า

2. สื่อบุคคลหรือสื่อมนุษย์ ได้แก่ บุคคลที่นำเรื่องราวจากบุคคลหนึ่งไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง เช่น คนนำสาร ทูต ผู้สื่อข่าว พ่อสื่อแม่สื่อ นักเล่านิทาน โฆษก ตัวแทนการเจรจา ปัญหาต่างๆ และบุคคลทั่วไป เป็นต้น

3. สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่อที่ทำหน้าที่ในวงจำกัดเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น ป้ายชื่อถนน จารึก หรือการจัดกิจกรรมบางอย่าง เช่น การจัดนิทรรศการ การประชุม การจัดการแข่งขัน เป็นต้น

4. สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อทุกชนิดที่อาศัยเทคนิคการพิมพ์ เป็นสื่อที่มีอำนาจนำส่งไปไกล สะดวกและคงทน เช่น หนังสือเล่ม หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร แผ่นพับ ใบประกาศ เป็นต้น

5. สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ สื่อที่เกิดจากการนำความรู้ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพพัฒนาขึ้น โดยใช้ระบบเครื่องกลไกไฟฟ้า เป็นหลัก และมีอำนาจนำส่งสูงมาใช้ในการติดต่อสื่อสาร เช่น วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ แถบบันทึกเสียง ดาวเทียมสื่อสาร เครื่องฉายภาพ เครื่องฉายภาพยนตร์ แม้กระทั่งคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่ว่าจะมีการเลือกใช้ช่องทางหรือสื่อในการสื่อสารช่องทางใด ประสิทธิภาพและความสำเร็จผลในการใช้สารก็ย่อมขึ้นอยู่กับเลือกใช้สื่อที่เหมาะสม

4. **ผู้รับสาร (Receiver)** คือ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับสารที่ส่งมาจากแหล่งสารผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ ผู้รับสารจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสื่อสาร โดยมีบทบาทในการกำหนดเรื่องราวที่ผู้ส่งสารผ่านสื่อมาถึงตนและมีปฏิริยาตอบสนอง

5. **ปฏิริยาตอบกลับ (Feedback)** เมื่อผู้รับสารได้รับสารแล้วแสดงการรับรู้ในทางใดทางหนึ่งตอบสนอง จึงจะถือได้ว่าการสื่อสารประสบผลสำเร็จ ผู้ส่งสารและผู้รับสารซึ่งเราเรียกว่า คู่สื่อสาร ต่างมีวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของตนเอง และจะแสดงปฏิริยาตอบกลับเพื่อให้อีกฝ่ายหนึ่งรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ดังนั้น ผู้ส่งสารจำเป็นต้องประเมินผลการส่งสารและบรรยากาศในการสื่อสารสม่ำเสมอ เพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพมากที่สุด

การสื่อสารสำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

วารสารณ์ ธรรมมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563) จากการศึกษาความพร้อมในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น กล่าวถึงการประชาสัมพันธ์ หรือการสื่อสารและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 นั้น พบว่า เทศบาลได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อกฎหมายและวิธีปฏิบัติในการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 โดยมีการประชาสัมพันธ์ในหลากหลายรูปแบบและหลายช่องทาง เช่น การพบปะพูดคุยกับประชาชนทั้งในและนอกสถานที่ การติดต่อทางโทรศัพท์ การส่งจดหมายแจ้งไปยังประชาชนโดยตรง และผ่านผู้นำชุมชน การติดประกาศ การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายในชุมชนและหมู่บ้าน แผ่นพับ ป้าย คัดเอาท์ และเว็บไซต์ของเทศบาล ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบดั้งเดิม และไม่พบว่ามีเทศบาลแห่งใดได้นำเทคโนโลยีสำหรับอุปกรณ์พกพาหรือแพลตฟอร์มเคลื่อนที่ มาใช้ในการประชาสัมพันธ์ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เช่น การตั้งกลุ่มไลน์ระหว่างเทศบาลและผู้ชำระภาษี การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานต่าง ๆ หรือการส่งอีเมล (E-mail) เพื่อการเข้าถึงข้อมูลของผู้ชำระภาษีได้อย่างรวดเร็ว ประหยัดและเพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจในการชำระภาษี

ดังนั้นช่องทางสื่อสารกับประชาชน สำหรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จึงหมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีช่องทางสื่อสารกับประชาชนหลากหลายประเภท ได้แก่ การประชาสัมพันธ์หรือการเผยแพร่การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผ่านสื่อต่างๆ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณาหรือคลิปวิดีโอ เป็นต้น การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น และการสื่อสารผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงการรับชำระภาษีระบบออนไลน์ เพื่อให้การรับส่งข้อมูลระหว่างเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนผู้มีหน้าที่ชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2.3.3 บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น

ความหมายของผู้บริหารท้องถิ่น

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการสอบสวนผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ประธานสภาท้องถิ่น รองประธานสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เลขานุการผู้บริหารท้องถิ่น และที่ปรึกษาผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2554 นิยามผู้บริหารท้องถิ่น หมายถึง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี นายกเมืองพัทยาและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น

ผู้บริหารท้องถิ่นบริหารงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ภายใต้การควบคุมและตรวจสอบโดยสภาท้องถิ่นและประชาชนในเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีรองนายก เลขานุการและที่ปรึกษานายกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยเหลือ ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติ นโยบายและแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แต่งตั้งและถอดถอนรองผู้บริหาร เลขานุการ และที่ปรึกษาของนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. วางระเบียบหรือกำหนดแนวทาง เพื่อให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
5. รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
6. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการทบทวนวรรณกรรมมีนักวิชาการกล่าวถึง ผู้บริหารท้องถิ่นในบริบทการส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ซึ่งได้แก่ วราภรณ์ ธรรมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563) จากการศึกษาจากการศึกษาความพร้อมในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรของเทศบาล พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นไม่ได้เข้าร่วมการอบรมความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างร่วมกันกับบุคลากร แต่พบเพียงการมอบนโยบายในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและการสนับสนุนเชิงงบประมาณเพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเท่านั้น ส่วน สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564) ได้ศึกษาบทบาทนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ การกำหนดนโยบายการบริหารการจัดเก็บรายได้และติดตามงานประเมินผลนโยบายการจัดเก็บรายได้ และวาสนา เมธาวรากุล (2559) พบว่า ความต่อเนื่องของนโยบายการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น จากการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีปัญหาเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นเพราะผู้บริหารระดับสูงบางสมัยจะยึดหลักการจัดเก็บภาษีตามที่กฎหมายกำหนด บางสมัยจะยึดหลักความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี จึงมีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาบทบาท

ผู้บริหารท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ดังนั้นบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นในการศึกษาคำสั่งนี้ หมายถึง ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี ตัวอย่างเช่น โครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ โครงการชำระภาษีแลกลดดอกเบี้ยชำระภาษีแล้วและอื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมาชำระภาษีเพิ่มมากขึ้น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเต็มที่ เช่น ผู้บริหารร่วมลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีและให้บริการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่ ผู้บริหารประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม และผู้บริหารท้องถิ่นเร่งให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็วกรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์

2.4 สาธารณประโยชน์ของพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562

ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หมายถึง ภาษีที่เรียกเก็บจากมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการครอบครอง โดยผู้มีหน้าที่จัดเก็บ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เพื่อนำภาษีที่ได้รับไปใช้พัฒนาท้องถิ่นต่อไป ซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บแทนภาษีโรงเรือนและภาษีบำรุงท้องที่

พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 13 มีนาคม 2562 และเริ่มจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตั้งแต่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป

2.4.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อปฏิรูปโครงสร้างระบบภาษีทรัพย์สิน ให้มีความทันสมัย เป็นสากล เช่นเดียวกับนานาประเทศ และแก้ไขปัญหาโครงสร้างภาษีเดิม
2. เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ผู้มีทรัพย์สินมูลค่าสูงมีภาระต้องเสียภาษีมากกว่า ผู้ที่มีทรัพย์สินมูลค่าต่ำ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และช่วยลดความเหลื่อมล้ำในสังคม รวมถึงยังช่วยกระตุ้นให้เกิดการกระจายการถือครองที่ดินด้วย
3. เพื่อลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ในการประเมินภาษี และกระตุ้นให้เจ้าของที่ดินใช้ประโยชน์ในที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้มีรายได้เพียงพอที่จะนำไปใช้ในการลงทุน และจัดการบริการสาธารณะที่มีคุณภาพให้แก่ประชาชนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม กระตุ้นและสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ มีการตรวจสอบการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ว่ามีการเก็บภาษีอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมถึงติดตามการใช้จ่ายเงินภาษี ซึ่งจัดเก็บจากประชาชนในพื้นที่ไปพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการของประชาชนหรือไม่

2.4.2 ฐานภาษี

ฐานภาษีคำนวณจากมูลค่าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง และห้องชุด ประกาศโดยสำนักงานธนารักษ์พื้นที่จังหวัด ตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรมธนารักษ์ ซึ่งที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีราคาประเมินที่แตกต่างกัน จึงมีการปรับตามรอบบัญชีการ ประเมินราคาทุก 4 ปี และปัจจุบันตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2566 เริ่มใช้บัญชีราคาประเมินที่ดินและสิ่ง ปลูกสร้างรอบบัญชีปี 2566 - 2569

2.4.3 ผู้มีหน้าที่เสียภาษี

ผู้เป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ห้องชุด หรือผู้ครอบครองหรือทำ ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นทรัพย์สินของรัฐ ในวันที่ 1 มกราคมของปีใด ต้องเสียภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสำหรับปีนั้น ซึ่งอาจจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้

2.4.4 อัตราการจัดเก็บภาษี

พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ได้กำหนดอัตราสำหรับการ ภาษีดังกล่าวจำแนกตามลักษณะการใช้ประโยชน์ และจัดเก็บแบบขั้นบันไดขึ้นกับมูลค่าของฐานภาษี ซึ่งแบ่งลักษณะการใช้ประโยชน์เป็น 4 ประเภท ได้แก่

1. เกษตรกรรม พิจารณาตามสภาพข้อเท็จจริง คือพื้นที่ที่ใช้เพื่อเกษตรกรรม เพื่อการบริโภค หรือจำหน่ายเพื่อบริโภค หรือใช้งานในฟาร์ม ได้แก่ การปลูกพืชไร่ นา การเลี้ยงปศุ สัตว์รวมถึงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เป็นต้น อาจรวมที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ใช้ต่อเนื่องสำหรับ เกษตรกรรมด้วย แบบเต็มพื้นที่หรือทำเกษตรเพียงบางส่วน ต้องเสียภาษีตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ ซึ่งการใช้ประโยชน์สำหรับเกษตรกรรม กำหนดอัตราเพดานภาษีไว้ร้อยละ 0.15 ดังนี้

2. ที่อยู่อาศัย ที่ดิน อาคาร ตึก ห้องชุด หรือสิ่งปลูกสร้างใดที่ใช้ประโยชน์เป็นที่ อยู่อาศัย ได้แก่ เจ้าของใช้อาศัยอยู่เอง บ้านหลังที่สอง ให้เช่าเพื่ออยู่อาศัยแบบรายเดือน หอพัก หรือ โฮมสเตย์ ให้เสียภาษีในอัตราที่อยู่อาศัย หากบุคคลธรรมดาเป็นเจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างนั้น ซึ่ง ในวันที่ 1 มกราคม มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านปี หรือบ้านหลังหลัก และมูลค่าที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ราคาต่ำกว่า 50 ล้านบาท ได้รับการยกเว้นภาษี มูลค่ามากกว่า 50 ล้านบาท เริ่มเสียภาษีในอัตราร้อย ละ 0.03 ส่วนบุคคลธรรมดาที่เป็นเจ้าของเฉพาะสิ่งปลูกสร้างนั้น มูลค่าสิ่งปลูกสร้างต่ำกว่า 10 ล้าน บาท ได้รับการยกเว้น มูลค่ามากกว่า 10 ล้านบาท เริ่มเสียภาษีในอัตราร้อยละ 0.02 ส่วนกรณีอื่นๆ หรือบ้านหลังรอง ต้องเสียภาษีขั้นต่ำร้อยละ 0.02 แต่ไม่เกินอัตราเพดาน 0.3

3. อื่นๆ (พาณิชยกรรม) ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างใดใช้ประโยชน์ด้าน พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม อาคารสำนักงาน โรงแรม ร้านอาหาร และอื่นๆ นอกเหนือจากเพื่อ เกษตรกรรมและที่อยู่อาศัย ต้องเสียภาษีอัตราร้อยละ 0.3 โดยกำหนดอัตราเพดานภาษีสูงสุดไม่เกิน ร้อยละ 1.2

4. รกร้างว่างเปล่า ที่ดินรกร้างว่างเปล่า หรือไม่ได้ทำประโยชน์ตามควรแก่สภาพ เช่นที่ดินสามารถประกอบเกษตรกรรมได้ แต่ไม่มีการทำประโยชน์ที่ดินนั้นตลอดปีที่ผ่านมา หรือสิ่งปลูกสร้างที่โดยสภาพสามารถทำประโยชน์ได้ แต่ทิ้งรกร้างว่างเปล่าตลอดปีที่ผ่านมา ต้องเสียภาษีขั้นต่ำร้อยละ 0.3 หากไม่ดำเนินการใดๆ ติดต่อกัน 3 ปี อัตราภาษีจะเพิ่มอีก ร้อยละ 0.3 ทุก 3 ปี แต่อัตรารวมไม่เกินร้อยละ 3

2.4.5 ผู้จัดเก็บภาษี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้จัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นตามที่มีกฎหมายจัดตั้ง แต่ไม่รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด

2.4.6 การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1. การเตรียมฐานข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำข้อมูลที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง รวมถึงข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากสำนักงานที่ดิน และข้อมูลจากผู้เสียภาษีแจ้งเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างภายในปี มาใช้เป็นฐานข้อมูลและ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติมว่ารายละเอียดดังกล่าวครบถ้วน ถูกต้อง หากไม่ครบถ้วนให้ดำเนินการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่อยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติม

2. การแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี

ผู้บริหารท้องถิ่นต้องมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการตามกฎหมาย ดังนี้

2.1 พนักงานสำรวจ เพื่อทำหน้าที่ในการสำรวจ ข้อมูลเกี่ยวกับที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยควรแต่งตั้ง ผู้อำนวยการกองช่าง หรือหัวหน้าส่วนโยธา และเจ้าหน้าที่จัดเก็บเป็นพนักงานสำรวจ พร้อมออกบัตรประจำตัวพนักงานสำรวจด้วย

2.2 พนักงานประเมิน เพื่อทำหน้าที่ประเมินภาษี โดยควรแต่งตั้ง ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้อำนวยการกองคลัง เป็นพนักงานประเมิน

2.3 พนักงานเก็บภาษี เพื่อทำหน้าที่รับชำระภาษี และเร่งรัดการชำระภาษี โดยควรแต่งตั้งผู้อำนวยการกองคลัง หรือเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ เป็นพนักงานเก็บภาษี

โดยคำสั่งแต่งตั้งพนักงานสำรวจ พนักงานประเมิน และพนักงานเก็บภาษี ไม่จำเป็นต้องทำทุกปี เว้นแต่บุคคลที่ได้รับคำสั่งแต่งตั้งไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสำนักงาน หรือต้องการแต่งตั้งบุคคลอื่นเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่แทน

3. การสำรวจข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ก่อนดำเนินการสำรวจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำประกาศกำหนดระยะเวลาที่จะทำการสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และปิดประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป กำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่อื่นภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พนักงานสำรวจมีหน้าที่และอำนาจสำรวจที่ดินและสิ่งปลูกสร้างภายในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวกับประเภท จำนวน ขนาดของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง การใช้ประโยชน์ในที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อายุของสิ่งปลูกสร้าง และรายละเอียดอื่นที่จำเป็นในการประเมินภาษี ตามแบบสำรวจรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกำหนด

4. การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และบัญชีรายการห้องชุด (ภ.ด.ส.3 และ ภ.ด.ส.4)

พนักงานสำรวจนำข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ได้จากการสำรวจมาจัดทำบัญชีภ.ด.ส.3 และภ.ด.ส.4 เรียงตามรายชื่อของผู้เสียภาษีแยกตามประเภทที่ดิน และชื่ออาคารชุด และปิดประกาศไว้ ณ ที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน และเพื่อความเรียบร้อย เป็นธรรม ถูกต้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดส่งข้อมูลรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษีแต่ละรายตามประกาศบัญชีให้ผู้เสียภาษีทราบโดยตรง หรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และสามารถยื่นคำร้องขอแก้ไขข้อมูล ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำรวจรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแล้ว ต่อมาผู้เสียภาษีเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ผู้เสียภาษีต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใน 60 วัน นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ หรือวันที่ผู้เสียภาษีรู้ถึงเหตุดังกล่าว

5. การจัดทำบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ภ.ด.ส.1) และบัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุด (ภ.ด.ส.2)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำประกาศบัญชี ภ.ด.ส.1 และ ภ.ด.ส.2 ประจำปี โดยตรวจสอบ อายุสิ่งปลูกสร้าง เพื่อคำนวณค่าเสื่อมราคาโดยนับอายุตามปีปฏิทิน และราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างใช้บัญชีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ได้รับแจ้งจากกรมธนารักษ์หรือสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ อัตรากาษีในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ยังคงได้รับการยกเว้น หรือลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และปิดประกาศก่อนวันที่ 1 กุมภาพันธ์ ณ สำนักงานหรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเผยแพร่ผ่าน

เว็บไซต์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เจ้าของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสามารถตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นจากราคาประเมินทุนทรัพย์คงเหลือด้วยตนเองว่า อยู่ในข่ายที่จะต้องชำระภาษีหรือไม่

2.4.7 การคำนวณภาษี

โดยการนำฐานภาษีของที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่คำนวณได้ หักด้วยมูลค่าของฐานภาษีที่ได้รับยกเว้น แล้วคูณด้วยอัตราภาษีตามสัดส่วนการใช้ประโยชน์ ซึ่งอัตราภาษีที่ต้องเสียอาจมีหลายอัตราแยกตามมูลค่าของที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่กฎหมายกำหนด เช่น

(1) กรณีที่ดินไม่มีสิ่งปลูกสร้าง

$$\text{ภาระภาษี} = (\text{ราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ดินต่อ ตร.ว.} \times \text{ขนาดพื้นที่ที่ดิน}) \times \text{อัตราภาษี}$$

(2) กรณีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

$$\text{ภาระภาษี} = (\text{มูลค่าที่ดิน} + ((\text{ราคาประเมินทุนทรัพย์สิ่งปลูกสร้างต่อ ตร.ม.} \times \text{ขนาดสิ่งปลูกสร้าง}) - \text{ค่าเสื่อม}) \times \text{อัตราภาษี}$$

(3) กรณีห้องชุด

$$\text{ภาระภาษี} = (\text{ราคาประเมินทุนทรัพย์ห้องชุดต่อ ตร.ม.} \times \text{ขนาดห้องชุด}) \times \text{อัตราภาษี}$$

2.4.8 การแจ้งประเมินภาษี

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษี (ภ.ด.ส. 6 - 8) พร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับการลดภาษีตามมาตรา 55 มาตรา 65 และมาตรา 57 และบรรเทาภาระภาษีตามมาตรา 97 ให้แก่ผู้เสียภาษีหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีแทนผู้เสียภาษีตามมาตรา 47 ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะส่งให้ผู้เสียภาษีโดยตรงหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้

กรณีที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างมีเจ้าของรวมหลายคน อาจแจ้งประเมินภาษีไปยังเจ้าของรวมคนหนึ่งคนใด โดยระบุชื่อเจ้าของรวมคนอื่นไว้ในหนังสือแจ้งประเมินภาษีฉบับเดียวกัน เพื่อให้มาชำระภาษีแทนกันได้

2.4.9 การเร่งรัดภาษีค้างชำระ

กรณีผู้เสียภาษีไม่ได้ชำระภาษีภายในกำหนด ซึ่งถือเป็นภาษีค้างชำระ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีที่ค้างชำระภาษีภายในเดือนพฤษภาคม เพื่อให้มาชำระภาษีพร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม โดยกำหนดระยะเวลาชำระภาษีในหนังสือแจ้งเตือนไว้ไม่น้อยกว่า 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน หากพ้น 90 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือน ผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้เสียภาษี โดยการขายทอดตลาดต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัด

และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา ซึ่งที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างอยู่ในเขตท้องที่ของสำนักงานที่ดิน หรือสำนักงานที่ดินสาขานั้นทราบภายในเดือนมิถุนายน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินและอสังหาริมทรัพย์นั้น แต่เมื่อผู้เสียภาษีรายใดมาชำระภาษีที่ค้างชำระ ครบถ้วนแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งยกเลิกการระงับการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดิน สิ่งปลูกสร้าง หรือห้องชุด หากแต่กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ระหว่าง มีหนังสือแจ้งเตือนผู้เสียภาษีค้างชำระ แต่ยังไม่ได้แจ้งรายการภาษีค้างชำระให้สำนักงานที่ดินหรือสำนักงานที่ดินสาขา และต่อมามีการเปลี่ยนแปลงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถแจ้งภาษีค้างชำระเพื่อระงับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมได้ แต่ต้องดำเนินการบังคับภาษีค้างชำระด้วยวิธีการยึดอายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน หรือฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับภาษีค้างชำระ

2.4.10 การรวบรวมและจัดส่งข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้กับคณะกรรมการภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำจังหวัดภายในเดือน มกราคมของทุกปี ผ่านระบบข้อมูลกลางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดทำขึ้น ซึ่งประกอบด้วย

(1) รายงานสรุปผลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ จำนวนผู้เสียภาษี จำนวนเงินภาษีที่จัดเก็บได้ จำนวนผู้ค้างชำระภาษี และจำนวนเงินภาษีค้างชำระ

(2) ข้อมูลการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของผู้เสียภาษีทุกรายตามแบบแสดงรายการคำนวณภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

2.4.11 การชำระภาษีของประชาชน

ประชาชนจะได้รับแบบแจ้งการประเมินภาษีจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเดือนกุมภาพันธ์ของแต่ละปี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ซึ่งแบบประเมินจะประกอบด้วยรายการที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ราคาประเมินทุนทรัพย์ อัตราภาษี และจำนวนภาษีที่ต้องชำระ หากผู้ชำระภาษีเห็นว่าข้อมูลไม่ถูกต้อง สามารถยื่นคำร้องเพื่อขอแก้ไขข้อมูลได้

ผู้ชำระภาษีสามารถชำระภาษีได้ตามแบบแจ้งการประเมินภาษีภายในเดือนเมษายนของทุกปี ซึ่งผู้ชำระภาษีสามารถผ่อนชำระเป็นงวด ๆ งวดละเท่า ๆ กันได้ 3 งวด และหากกรณีชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเกินกว่าที่กำหนด ผู้ชำระภาษีมียกเลิกเงินคืนได้ภายใน 3 ปีนับตั้งแต่วันที่ชำระภาษี โดยการยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่น แต่ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ประเมินผิดพลาด ผู้ชำระภาษีมียกเลิกเงินคืนได้รายละ 1 ต่อเดือน ของเงินที่ได้รับคืน แต่เพดานดอกเบี้ยสูงสุดต้องไม่เกินจำนวนเงินภาษีที่จะได้รับคืน

ตาราง 2.2 ขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างประจำปี 2566

ขั้นตอน	ระยะเวลา	
	ทั่วไป	พ.ศ. 2566 (ขยายเวลา)
1. การจัดทำบัญชีรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ผู้ชำระภาษีแต่ละรายทราบ	ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี	ภายในเดือนมกราคม 2566
2. ประกาศราคาประเมินทุนทรัพย์ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อัตราภาษีที่จัดเก็บ และรายละเอียดอื่นที่จำเป็น ในการจัดเก็บภาษี	ก่อนวันที่ 1 กุมภาพันธ์ของทุกปี	ก่อนวันที่ 1 เมษายน 2566
3. การแจ้งการประเมินภาษี โดยส่งแบบประเมินภาษี ให้แก่ผู้ชำระภาษี	ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี	ภายในเดือนเมษายน 2566
4. การชำระภาษีตามแบบแจ้งประเมิน	ภายในเดือนเมษายนของทุกปี	ภายในเดือนมิถุนายน 2566
5. การผ่อนชำระภาษี	งวดที่ 1 ภายในเดือนเมษายน งวดที่ 2 ภายในเดือนพฤษภาคม งวดที่ 3 ภายในเดือนมิถุนายน	งวดที่ 1 ภายในเดือนมิถุนายน งวดที่ 2 ภายในเดือนกรกฎาคม งวดที่ 3 ภายในเดือนสิงหาคม
6. การส่งหนังสือแจ้งเตือนผู้ค้างชำระภาษี	ภายในเดือนพฤษภาคมของทุกปี	ภายในเดือนกรกฎาคม 2566
7. การแจ้งรายการที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ค้างชำระให้กับสำนักงานที่ดินจังหวัด	ภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี	ภายในเดือนสิงหาคม 2566

ที่มา: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2.4.12 บทลงโทษ

● **เบี้ยปรับ** คือ ค่าปรับที่เกิดจากการไม่ชำระภาษีภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 หมวด 9 ดังนี้

1. กรณีผู้เสียภาษีไม่ได้มาชำระภาษีภายในเวลาที่กำหนดและได้รับหนังสือแจ้งเตือน (ตามมาตรา 61) ต้องเสียเบี้ยปรับร้อยละ 40 ของภาษีค้างชำระ
2. กรณีผู้เสียภาษีค้างชำระภาษี แต่ได้ชำระภาษีตามเวลาที่แจ้งไว้ในหนังสือแจ้งเตือน จะเสียเบี้ยปรับเพียงร้อยละ 20 ของจำนวนภาษีค้างชำระ
3. กรณีผู้เสียภาษีค้างชำระภาษี หากได้ชำระภาษีก่อนจะได้รับหนังสือแจ้งเตือน จะเสียเบี้ยปรับเพียงร้อยละ 10 ของจำนวนภาษีค้างชำระ

● **เงินเพิ่ม** คือ ดอกเบี้ยที่เกิดจากการชำระภาษีล่าช้ากว่าเวลาที่กำหนด (ตามมาตรา 70) ผู้เสียภาษีต้องเสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ 1 ต่อเดือนของจำนวนภาษีค้างชำระ เศษของเดือนให้นับเป็น 1 เดือน โดยไม่นำเบี้ยปรับมาคำนวณเพื่อเสียเงินเพิ่ม หากมีการขยายกำหนดเวลาชำระภาษี ให้ลดอัตราเงินเพิ่มเหลือร้อยละ 0.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน โดยให้เริ่มนับเงินเพิ่มเมื่อพ้นกำหนดเวลาชำระภาษีจนถึงวันที่มีการชำระภาษี แต่ไม่เกินกว่าจำนวนภาษีที่ต้องชำระ โดยไม่รวมเบี้ยปรับและไม่ให้คิดทบต้น

● **โทษทางอาญา** การแจ้งข้อความอันเป็นเท็จหรือนำพยานหลักฐานอันเป็นเท็จมาแสดงเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียภาษี อาจต้องรับโทษจำคุกสูงสุด 2 ปี ปรับสูงสุด 40,000 บาท และในกรณีนิติบุคคลเป็นผู้กระทำความผิด อาจส่งผลให้กรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นต้องรับโทษทางอาญาเช่นเดียวกัน

● **ข้อยกเว้น** กรณีที่ชำระภาษีล่าช้ากว่าที่กฎหมายกำหนด เนื่องจากประชาชนไม่ได้รับใบประเมินชำระภาษี หรือเนื่องจากการขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาในการชำระภาษีออกไปนั้น ผู้ชำระภาษีไม่มีความผิดจึงไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

● **การอุทธรณ์** กรณีผู้ชำระภาษีไม่เห็นด้วยกับการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษีนั้น สามารถยื่นคำร้องต่อผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาทบทวนการประเมินได้ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการประเมินภาษีหรือการเรียกเก็บภาษี

ภาพประกอบ 2.1 แสดงกระบวนการจัดการเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2.5 ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนราธิวาส

2.5.1 สภาพภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประชากร

จังหวัดนราธิวาส เป็นจังหวัด ตั้งอยู่บนฝั่งทะเลด้านตะวันออกของแหลมมลายูห่างจากกรุงเทพมหานคร โดยทางรถยนต์ประมาณ 1,149 กิโลเมตร และทางรถไฟ ประมาณ 1,116 กิโลเมตร สุดขานแดนประเทศไทย – มาเลเซีย ที่สถานีรถไฟสุโหงโกลก

ทิศเหนือ	จดจังหวัดปัตตานีและอ่าวไทย
ทิศใต้	จดอ่าวไทยและประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันออก	จดประเทศมาเลเซีย
ทิศตะวันตก	จดจังหวัดยะลา

จังหวัดนราธิวาสมีลักษณะภูมิประเทศ เป็นป่าและภูเขาประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด มีภูเขาหนาแน่น แถบทิศตะวันตกเฉียงใต้จดเทือกเขาสันกาลาศรี ซึ่งถือเป็นแนวกันพรหมแดน ไทย-มาเลเซีย ลักษณะของพื้นที่ที่มีความลาดเอียงจากทางทิศตะวันตกไปสู่ทิศตะวันออก พื้นที่ราบส่วนใหญ่อยู่บริเวณติดกับอ่าวไทยและที่ราบลุ่มบริเวณแม่น้ำ 3 สาย คือ แม่น้ำสายบุรี แม่น้ำบางนราและแม่น้ำโกลก มีพื้นที่พรุ จำนวนประมาณ 361,860 ไร่ ส่วนลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุมเขตร้อน มีฝนตกชุกตลอดปี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ฤดูเท่านั้น คือ ฤดูฝน และฤดูร้อน

จังหวัดนราธิวาสมีเนื้อที่ทั้งหมด 4,475.43 ตารางกิโลเมตร และมีประชากร จำนวนรวมทั้งสิ้น 814,121 คน จำแนกเป็นประชากรชาย 402,665 คน และประชากรหญิง 411,456 คน จากข้อมูลโครงสร้างสถิติประชากร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2565

2.5.2 ลักษณะการปกครอง

จังหวัดนราธิวาสแบ่งการปกครองภูมิภาคเป็น 13 อำเภอ การปกครองท้องที่ 77 ตำบล 589 หมู่บ้านและมีการจัดการปกครองท้องถิ่นดังนี้

1. รูปแบบองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน 1 แห่ง โดยใช้พื้นที่ทั้งจังหวัด
2. รูปแบบเทศบาล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบล แต่เทศบาลบางแห่งใช้พื้นที่ไม่ครบทั้งพื้นที่ตำบลปัจจุบัน มีจำนวน 16 เทศบาล แยกเป็นเทศบาลเมืองจำนวน 3 แห่ง เทศบาลตำบลจำนวน 13 แห่ง
3. รูปแบบองค์การบริหารส่วนตำบล ใช้พื้นที่ตำบลทั้งตำบลและบางแห่งรวมพื้นที่ตำบลอื่นหรือพื้นที่ติดเขตเทศบาล มีจำนวน 72 แห่ง

ภาพประกอบ 2.2 แสดงแผนที่จังหวัดนราธิวาส 13 อำเภอ
ที่มา : สำนักงานเขตสุขภาพที่ 12

ตาราง 2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสจำนวน 89 แห่ง แบ่งตามอำเภอ

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
1. เมืองนราธิวาส	1. อบจ.นราธิวาส	2. ทม.นราธิวาส	3. ทต.กะลุวอเหนือ
	4. อบต.กะลุวอ	5. อบต.โคกเคียน	6. อบต.บางปอ
	7. อบต.มะนังตายอ	8. อบต.ลำภู	
2. จะแนะ	9. อบต.จะแนะ	10. อบต.ช้างเผือก	11. อบต.ดุซงญอ
	12. อบต.ผดุงมาตร		
3. เจาะไอร้อง	13. อบต.จวบ	14. อบต.บุกิต	15. อบต.มะรือโบออก
4. ตากใบ	16. ทม.ตากใบ	17. อบต.เกาะสะท้อน	18. อบต.โฆษิต
	19. อบต.นาค	20. อบต.บางขุนทอง	21. อบต.พร่อน
	22. อบต.ไพรวัน	23. อบต.ศาลาใหม่	

ตาราง 2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 89 แห่ง แบ่งตามอำเภอ

อำเภอ	องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
5. บาเจาะ	24. ทต.ต้นไทร	25. ทต.บาเจาะ	26. อบต.กาเยาะมาตี
	27. อบต.บาเจาะ	28. อบต.บาเระใต้	29. อบต.บาเระเหนือ
	30. อบต.ปะลุกาสาเมาะ	31. อบต.ลุโละสาวอ	
6. ยี่งอ	32. ทต.ยี่งอ	33. อบต.จอบะ	34. อบต.ตะปอเยาะ
	35. อบต.ยี่งอ	36. อบต.ละหาร	37. อบต.ลุโละบายะ
	38. อบต.ลุโละปือซา		
7. ระแงะ	39. ทต.ต้นหยงมัส	40. ทต.มะรือโบทก	41. อบต.กาลิซา
	42. อบต.เฉลิม	43. อบต.ต้นหยงมัส	44. อบต.ต้นหยงลิมอ
	45. อบต.บองอ	46. อบต.บาโงสะโต	47. อบต.มะรือโบทก
8. รือเสาะ	48. ทต.รือเสาะ	49. อบต.โคกสะตอ	50. อบต.บาตง
	51. อบต.รือเสาะ	52. อบต.รือเสาะออก	53. อบต.เรียง
	54. อบต.ลาโละ	55. อบต.สามัคคี	56. อบต.สาวอ
	57. อบต.สุวารี		
9. แว้ง	58. ทต.บูเก๊ะตา	59. ทต.แว้ง	60. อบต.กาญูคละ
	61. อบต.ฆอเลาะ	62. อบต.แม่ตง	63. อบต.โละจูด
	64. อบต.แว้ง	65. อบต.เอราวัณ	
10. ศรีสาคร	66. ทต.ศรีสาคร	67. อบต.กาหลง	68. อบต.เชิงคีรี
	69. อบต.ชากอ	70. อบต.ตะมะยูง	71. อบต.ศรีบรรพต
	72. อบต.ศรีสาคร		
11. สุคีริน	73. อบต.สุคีริน	74. อบต.เกียร์	75. อบต.ภูเขาทอง
	76. อบต.มาโมง	77. อบต.ร่มไทร	78. อบต.สุคีริน
12. สุโขทัย	79. ทต.สุโขทัย	80. ทต.ป่าเสม็ด	81. อบต.ปุโยะ
	82. อบต.มูโนะ		
13. สุโขทัย	83. ทต.ปะลูลู	84. อบต.กาวะ	85. อบต.โต๊ะเต็ง
	86. อบต.ปะลูลู	87. อบต.ริโก้	88. อบต.สากอ
	89. อบต.สุโขทัย		

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำหรับส่วนราชการในพื้นที่ จำแนกเป็นส่วนภูมิภาค 33 หน่วยงาน ส่วนกลาง ประมาณ 113 หน่วยงาน องค์กรมหาชน 1 หน่วยงาน องค์กรอิสระตาม รัฐธรรมนูญ 1 หน่วยงาน และรัฐวิสาหกิจ 43 หน่วยงาน

2.5.3 สภาพเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส

1. เศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส ในปี 2564

เศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส ในปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 0.7 ขยายตัวจากปีที่ผ่านมาที่หดตัวร้อยละ -14.4 จากการขยายตัวของการผลิตภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม การบริโภคภาคเอกชน การลงทุนภาคเอกชน การใช้จ่ายภาครัฐ และการค้าชายแดน จากการผลิตภาคบริการ หดตัวร้อยละ -30.6 ปรับตัวดีขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่หดตัวร้อยละ -43.8 เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจของจังหวัด ทั้งการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรม ภัตตาคาร ธุรกิจการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวผ่านแดน และปริมาณการใช้ไฟฟ้าโรงแรม ภาครัฐมีมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด เร่งฉีดวัคซีนให้กับประชาชน ดำเนินมาตรการทางการคลังอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการคนละครึ่ง เฟส 3 โครงการยิ่งใช้ยิ่งได้ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ระยะที่ 3 และมาตรการด้านการเงินผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ เพื่อกระตุ้นการบริโภค บรรเทาผลกระทบของภาคธุรกิจ และรักษาระดับการจ้างงานให้สูงขึ้น ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจสามารถกลับมาดำเนินต่อไปได้ ขณะที่การผลิตภาคเกษตรกรรม ขยายตัวร้อยละ 37.8 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาที่ร้อยละ 11.7 จากปริมาณผลผลิตยางพาราที่คาดว่าจะออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น จากสภาพอากาศที่เอื้ออำนวย ประกอบกับต้นยางที่ปลูกใหม่เข้าสู่ช่วงอายุที่ให้ผลผลิตสูง รวมถึงปัจจัยสนับสนุนด้านราคาปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้รายได้เกษตรกรขยายตัวที่ร้อยละ 65.7 การผลิตภาคอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 12.4 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาที่ขยายตัวร้อยละ 1.7 จากปริมาณหินแกรนิตและจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น ตามคำสั่งซื้อของผู้ประกอบการผลิตคอนกรีตผสมเสร็จ เพื่อใช้ในภาคอสังหาริมทรัพย์และการก่อสร้างภายในจังหวัด และจากการยื่นขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานอย่างต่อเนื่อง ส่วนด้านอุปสงค์ ขยายตัวร้อยละ 3.8 ตามการบริโภคภาคเอกชน ที่ขยายตัวร้อยละ 1.6 โดยภาครัฐสามารถจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดการพาณิชย์กรรมและการบริการจากกิจการรับเหมาก่อสร้าง และขายวัสดุก่อสร้างได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการก่อสร้างในเขตเทศบาลยังคงขยายตัว อีกทั้งจำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้น จากรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้น การลงทุนภาคเอกชน ขยายตัวร้อยละ 3.3 ขยายตัวต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 2.7 จากสินเชื่อเพื่อการลงทุนและพื้นที่ขออนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากมาตรการด้านการเงินผ่านสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ อาทิ มาตรการสินเชื่อฟื้นฟู มาตรการปรับโครงสร้างหนี้ที่ช่วยส่งเสริมการลงทุนและสนับสนุนผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ให้สามารถประคับประคองธุรกิจ และเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้กลับมาฟื้นตัวโดยเร็ว การใช้จ่ายภาครัฐ ขยายตัวร้อยละ 13.0 จากมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของจังหวัด ทำให้ส่วนราชการมีการเร่งเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำและรายจ่ายลงทุนเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เศรษฐกิจสามารถขับเคลื่อนได้

อย่างต่อเนื่อง การค้าขายแดน ขยายตัวร้อยละ 2.4 แม้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 จะยังไม่คลี่คลายเท่าที่ควร แต่ในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤศจิกายน 2564 ด้านศุลกากรสุโขทัย เป็นด่านเดียวที่มีการนำเข้าและส่งออกสินค้ากับประเทศมาเลเซียได้ โดยเฉพาะสินค้าส่งออก คือ ปลาสด แช่เย็น แป้งมันสำปะหลัง และของเบ็ดเตล็ดที่บริโภคได้ส่งผลให้มูลค่าการค้าขายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น

ส่วนด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจในจังหวัดนราธิวาส ปี 2564 นั้น อัตราเงินเฟ้อทั่วไปอยู่ที่ร้อยละ 4.6 โดยมีปัจจัยสำคัญจากการสูงขึ้นของหมวดพาหนะ การขนส่ง และการสื่อสารตามการสูงขึ้นของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการสูงขึ้นของสินค้าในกลุ่มอาหารสด โดยเฉพาะเนื้อสัตว์ ผักและผลไม้ที่ปรับตัวสูงขึ้นจากความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนการจ้างงาน ในปี 2564 มีจำนวน 317,048 คน ลดลงจากปีที่ผ่านมาจำนวน 4,085 คน จากการจ้างงานที่ลดลงของภาคเกษตรกรรมและการก่อสร้าง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้การจ้างงานในภาคดังกล่าวลดลง

2. คาดการณ์เศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาสในปี 2565

โดยสำนักงานคลังจังหวัดนราธิวาส ได้ประเมินภาวะเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาสว่า ในปี 2565 คาดว่าจะขยายตัว ร้อยละ 3.7 ขยายตัวจากปีที่ผ่านมา โดยคาดว่าด้านอุปทานมีแนวโน้มจะขยายตัวร้อยละ 4.2 เป็นผลจากการผลิตภาคเกษตรกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.6 จากปริมาณผลผลิตยางพาราและปาล์มน้ำมันที่คาดว่าจะออกสู่ตลาดมากตามฤดูกาล จากสภาพอากาศที่คาดว่าจะเอื้ออำนวยมากขึ้น ประกอบกับการดำเนินนโยบายด้านการเกษตรของภาครัฐที่ต่อเนื่อง ส่งผลให้รายได้เกษตรกรคาดว่าจะขยายตัว 11.7 การผลิตภาคอุตสาหกรรม คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 5.4 หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 คลี่คลายลง ผู้ประกอบการอาจยื่นขออนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพิ่มขึ้น จากการที่ภาครัฐมีมาตรการสินเชื่อ กองทุนพัฒนา SMEs ตามแนวพระราชรัฐ และโครงการสนับสนุน SMEs รายย่อย ทำให้ผู้ประกอบการได้รับสิทธิประโยชน์ทางการเงินอย่างเต็มที่ การผลิตภาคบริการ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.9 เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาด มีทิศทางที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ประชาชนได้รับวัคซีนอย่างเพียงพอ และทั่วถึง ทำให้ภาครัฐสามารถผ่อนคลายนโยบายในการควบคุมการแพร่ระบาด ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวสามารถขับเคลื่อนได้เพิ่มมากขึ้น และคาดว่าจำนวนนักท่องเที่ยวผ่านด่านแดน และการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดโรงแรม ภัตตาคาร ธุรกิจ การท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนด้านอุปสงค์คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 3.2 จากการบริโภคภาคเอกชน โดยคาดว่าจะสามารถจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มหมวดพาณิชย์กรรมและการบริการได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะจากกิจการขายส่งไม้แปรรูป กิจการรับเหมาก่อสร้าง และกิจการขายวัสดุก่อสร้าง และคาดว่าจำนวนรถจักรยานยนต์จดทะเบียนใหม่จะเพิ่มขึ้น จากรายได้เกษตรกรที่เพิ่มขึ้น การลงทุนภาคเอกชน คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 1.8 ตามการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อเพื่อการลงทุน จากมาตรการส่งเสริมการ

ลงทุนและสนับสนุนผู้ประกอบการในพื้นที่ที่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจให้กลับมาฟื้นตัวโดยเร็ว การใช้จ่ายภาครัฐ คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ 9.4 โดยคาดว่าภาครัฐจะมีมาตรการเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการอย่างต่อเนื่อง ด้านการค้าชายแดน คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 2.7 ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลงและประเทศมาเลเซียประกาศเปิดประเทศ และการผ่อนคลามาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ จะทำให้การค้าชายแดนกลับมาขยายตัวอีกด้วย

ส่วนด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในจังหวัดนราธิวาส ปี 2565 อัตราเงินเฟ้อทั่วไปคาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 2.3 จากแนวโน้มราคาน้ำมันที่ยังอยู่ในทิศทางที่ปรับตัวเพิ่มขึ้น ส่วนการจ้างงาน ในปี 2565 คาดว่าจะมีจำนวน 322,437 คน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ภายหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 คลี่คลายลง คาดว่าจะมีการจ้างงานในภาคการผลิต ภาคการขนส่งชายปลึก และกิจกรรมโรงแรมและอาหารเพิ่มขึ้น

3. ปัจจัยเสี่ยงเศรษฐกิจในปี 2565 ของจังหวัดนราธิวาส

สภาวะเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาสมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงที่ต้องติดตามอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

3.1 ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ที่ส่งผลให้เกิดความไม่มั่นใจในความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ทำให้ผู้ประกอบการไม่กล้าเข้ามาลงทุนในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และพื้นที่ใกล้เคียง

3.2 ราคาสินค้าเกษตรที่มีความผันผวน ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางประสบปัญหาความเดือดร้อน ส่งผลทำให้กำลังซื้อลดลง และเป็นห่วงโซ่กระทบไปถึงการบริโภคภาคเอกชน ลดลงตามไปด้วย

3.3 ความไม่แน่นอนของสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในวงกว้าง โดยเฉพาะธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจค้าส่งค้าปลีก ธุรกิจการท่องเที่ยว รวมไปถึงภาคครัวเรือน อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวและการจ้างงานในภาคต่าง ๆ ด้วย

ดังนั้น สภาพเศรษฐกิจในจังหวัดนราธิวาส แม้โดยรวมดีขึ้น แต่ยังคงมีปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ทั้งด้านการบริโภคและการลงทุน ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีอากรต่างๆ โดยเฉพาะการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส สามารถจัดเก็บรายได้น้อยลง เนื่องจากผลบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ฉบับใหม่แล้ว ยังพบปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาความไม่สงบในพื้นที่อีกด้วย จึงเป็นปัญหาสำคัญที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องดำเนินการหาแนวทางแก้ไข เพื่อการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุพรรณจิตร ลาดบัวขาว (2564) ศึกษาบทบาทนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด พบว่า 1. บทบาทนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีดังนี้ (1) บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ การกำหนดนโยบายการบริหารการจัดเก็บรายได้ ติดตามงาน และประเมินผลนโยบายการจัดเก็บรายได้ (2) บทบาทของหัวหน้าหน่วยงาน ได้แก่ กำหนดมาตรการจัดเก็บรายได้ การกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนารายได้ การติดตามผลการจัดเก็บรายได้ การควบคุมและประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และรายงานผลการจัดเก็บรายได้ต่อผู้บริหารท้องถิ่น และ (3) บทบาทของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บรายได้ ได้แก่ การนำนโยบายไปปฏิบัติให้บรรลุตามเป้าหมาย และการปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย และ 2. การบริหารการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหลักกระบวนการบริหาร POLE มีดังนี้ (1) การวางแผน จัดทำแผนปฏิบัติการจัดเก็บภาษี และค่าธรรมเนียม การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในการวางแผนการทำงาน การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การจัดทำโครงการเคลื่อนที่เพื่อรับบริการนอกสถานที่ และการบังคับใช้กฎหมาย (2) การจัดองค์การ มีการบริหารจัดการภายในองค์กรตามโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ ส่วนการจัดเก็บรายได้เป็นหน้าที่ของฝ่ายพัฒนารายได้ขึ้นต่อกองคลัง รวมถึงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศ เช่น แผนที่ภาษีและชำระภาษีระบบชำระภาษีออนไลน์ เป็นต้น (3) การบริหารงานบุคลากร มีการกำหนดกรอบการบริหารงานบุคลากร เพื่อเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การจัดระบบงานและอัตรากำลังให้เพียงพอต่อการทำงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่า และ (4) การควบคุมงานติดตาม/ประเมินผลนโยบาย มีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงาน โดยการสร้างกลไกควบคุมงานติดตาม ประเมินผลนโยบาย กระบวนการและขั้นตอนการจัดเก็บรายได้เป็นไปตามระดับการบังคับบัญชาตามสายงานที่ปฏิบัติงาน รวมถึงการตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อย่างสม่ำเสมอและเที่ยงธรรม

อลิตา ปู่ตอง (2564) ศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา พบว่า ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก โดยมีทัศนคติในด้านความสะดวกสูงสุด และรองลงมาคือ ด้านความประหยัด ด้านความแน่นอน และความยุติธรรมตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามปัจจัยส่วนบุคคลแล้ว พบว่า ประชาชนที่มีเพศและอายุแตกต่างกัน จะมีทัศนคติต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และเมื่อวิเคราะห์ปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ส่งผลต่อทัศนคติของ

ประชาชนต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พบว่าปัจจัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ส่งผลต่อทัศนคติของประชาชนต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

อำนาจ สันต์ช่วย (2564) ศึกษาปัญหาอุปสรรคและผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเจาะลึกประชากรกลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูล จำนวน 20 คน พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ใหม่ โดยการจัดประชุม อบรมเจ้าหน้าที่ และผู้นำชุมชน พร้อมด้วยประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าวชุมชน จัดส่งหนังสือแจ้งถึงเจ้าของบ้านโดยตรง และมีการจัดเก็บภาษีตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ส่วนปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานจัดเก็บภาษีทรัพย์สินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พบว่า หน่วยงานส่วนท้องถิ่น ข้าราชการเจ้าหน้าที่และประชาชนผู้ปฏิบัติ ยังไม่พร้อม เนื่องจากรัฐประกาศใช้พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 รวดเร็วเกินไป ประชาชนยังไม่เข้าใจระบบการเสียภาษี และหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเอง ก็มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับปริมาณงานในหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น อีกอย่าง ท้องถิ่นได้รับฐานข้อมูลจำนวนที่ดินกับรายละเอียดของผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินไม่ตรงกัน ผลกระทบต่อประชาชนในภาพรวม พบว่า ประชาชนขาดความรู้ ไม่เข้าใจในกฎหมาย และการเสียภาษีระบบใหม่ จึงขาดความร่วมมือ ขาดการมีส่วนร่วมต่อการมาเสียภาษี

รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการให้บริการ ด้านบุคคล และด้านมาตรการในการดำเนินงาน ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ส่วนประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตรวจสอบและติดตาม ด้านความถูกต้องครบถ้วน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ด้านการให้บริการ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ด้านการชำระภาษีด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านแผนที่ภาษีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วราภรณ์ ธรรมภักดิ์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563) ศึกษาความพร้อมในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า เทศบาลตำบลมีความพร้อมในการจัดเก็บภาษีและ

มีรูปแบบการเตรียมความพร้อมใน 4 ลักษณะ ประกอบด้วย 1. เทศบาลได้นำแผนการเตรียมความพร้อมที่กำหนดโดยส่วนกลางมาเตรียมวางแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งเทศบาลไม่ได้เป็นผู้ริเริ่มการเตรียมการเอง แต่เป็นการรอรับการสั่งการจากส่วนกลาง 2. เทศบาลได้ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ตามที่ส่วนกลางจัดอบรม และนำมาถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรในองค์กร รวมถึงให้ความรู้แก่ประชาชนผู้เสียภาษีด้วย และยิ่งพบอีกว่า ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นเพียงผู้สนับสนุนนโยบาย แต่ไม่ได้เข้าร่วมในการอบรม 3. เทศบาลประชาสัมพันธ์ เพื่อสื่อสารในทุกช่องทางที่จะทำให้ข้อมูลเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย แต่เทศบาลไม่ได้นำสื่อสังคมออนไลน์มาใช้ประโยชน์ 4. เทศบาลได้แสวงหาความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และเพื่อให้การดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้เกิดประโยชน์สูงสุด และได้เสนอแนะเพิ่มเติมว่า ผู้บริหารและบุคลากรควรมีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่และเลือกใช้ช่องทางการเข้าถึงประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้มากขึ้นและให้หน่วยงานที่เป็นเจ้าของข้อมูลต้นทางเปิดการใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ร่วมกันในระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

วีระศักดิ์ เครือเทพ และคณะ (2563) ศึกษาการพัฒนากระบวนการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี 2563 ทำให้รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นลดลง และยังก่อให้เกิดการกระจายภาษีที่อาจไม่เป็นธรรมนัก โดยเฉพาะกลุ่มธุรกิจขนาดกลางที่มีแนวโน้มแบกรับภาระภาษีเพิ่มในสัดส่วนมากกว่าผู้ประกอบการขนาดใหญ่และโรงงานอุตสาหกรรม มีบทบัญญัติที่ทำให้เกษตรกรที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินทำกินต้องแบกรับภาระภาษีมากกว่าเกษตรกรทั่วไป ทำให้มีการเลี่ยงภาษีจากเจ้าของที่ดินกร้างโดยการปรับเปลี่ยนสภาพไปเป็นพื้นที่เกษตรกรรม และกิจการห้องเช่าหรือหอพักที่ตีความการใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยได้แทนที่จะกำหนดให้เป็นการใช้ประโยชน์อื่น ๆ ในลักษณะพาณิชย์กรรมที่มีการจัดเก็บภาษีในอัตราที่สูงกว่านอกจากนี้ยังพบว่า การบริหารจัดการเก็บภาษีประเภทนี้ยังมีช่องว่างจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ของรัฐหรือที่ราชพัสดุที่มีได้เป็นภารกิจของหน่วยงานหรือมิได้มีวัตถุประสงค์ในทางสาธารณะ แต่อาจไม่ชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง กรณีดังกล่าวนี้ทำให้เกิดการเลี่ยงภาระภาษีได้โดยง่าย และย่อมไม่เป็นธรรมต่อผู้เสียภาษีกลุ่มต่าง ๆ โดยรวม ดังนั้น แนวทางสำคัญในการเพิ่มรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือการพัฒนาความพร้อมบุคลากรท้องถิ่นให้มีความรู้ทางกฎหมาย มีความเชี่ยวชาญในงานสำรวจพื้นที่ และสามารถประเมินจัดเก็บภาษีได้อย่างถูกต้องครบถ้วน นอกจากนี้ การพัฒนาฐานข้อมูลผู้เสียภาษีให้ครบถ้วน ย่อมมีส่วนเพิ่มรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ชาติ งามจันทร์ (2561) ศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะวงาด อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษาการจัดทำข้อมูล

แผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และศึกษาผลการใช้งานแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของ องค์การบริหารส่วนตำบลพะวงต อำเภอยายะนง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีผู้ที่อยู่ในข่าย ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นจากการใช้แผนที่ภาษี และสามารถประเมินภาษีจากทะเบียนทรัพย์สินเพื่อรับ บริการชำระภาษี เร่งรัด ติดตาม ได้สะดวกรวดเร็วขึ้น เนื่องจากทะเบียนทรัพย์สินมีข้อมูลเป็นปัจจุบัน อยู่เสมอ ด้านข้อเสนอแนะ พบว่า ควรมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเพื่อต่อยอดการใช้แผนที่ภาษีและ ทะเบียนทรัพย์สินของกองคลัง ซึ่งมีหน้าที่ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อมูลแผนที่ภาษีให้เป็นปัจจุบันอยู่ เสมอ เพื่อใช้เป็นข้อมูลและเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลพะวงต

ปาริฉัตร ภูต้องลม (2559) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยายะนง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีความเห็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยายะนง จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านชำระภาษีเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ด้านมาตรการ ในการดำเนินงาน และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพ การจัดเก็บภาษีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีระดับความคิดเห็น อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุม ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีป้าย ความคุ้มค่า ทางด้านวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี และการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุมผู้มีหน้าที่ชำระภาษีโรงเรือน และที่ดิน ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดเก็บภาษีด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และด้านบุคลากร มีผลกระทบต่อ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยายะนง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในทิศทางเดียวกัน

วาสนา เมธาวรากุล (2559) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษี บำรุงท้องถื่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลกรงสีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง อำเภอนองแคว จังหวัดสระบุรี พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีบำรุงท้องถื่น ของผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีผลกระทบมากที่สุด และปัจจัย ด้านการประชาสัมพันธ์และการสื่อสาร จากการศึกษาวิจัยทำให้พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบล หนองปลิง มีการจัดประชุมเรื่องการชำระภาษีให้กับตัวแทนชุมชนเพื่อกระจายข่าวไปสู่ประชาชน แต่ก็ไม่ทั่วถึงเนื่องจากผู้ประกอบการบางรายไม่ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่นั้น ส่วนป้ายประชาสัมพันธ์ มีการขึ้นป้ายประชาสัมพันธ์ในเขตชุมชนเท่านั้น บางป้ายถูกต้นไม้บัง บางป้ายชำรุด ปัจจัยด้าน เอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถื่น พบว่า มีการจัดทำรูปแบบแสดงรายการชำระภาษีที่เข้าใจยาก

และกรอกข้อมูลค่อนข้างยาก ไม่มีตัวอย่างการกรอกข้อมูล เอกสารที่ใช้ยื่นภาษีมีจำนวนมาก และปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า มีการจัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อให้คำปรึกษาด้านการชำระภาษีบำรุงท้องถิ่นไว้ให้ผู้เข้ามาใช้บริการ และรับชำระภาษีไว้ตลอดเวลา ส่วนสถานที่จัดเก็บภาษีนั้นคับแคบ แสงสว่างไม่เพียงพอ มีตู้เก็บเอกสารจำนวนมากเกินไป ส่วนปัจจัยเรื่องความต่อเนื่องของนโยบายการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น พบว่า ผู้บริหารระดับสูงบางสมัยจะยึดหลักการจัดเก็บภาษีตามที่กฎหมายกำหนด บางสมัยจะยึดหลักความเป็นธรรมต่อผู้เสียภาษี ส่วนประชาชนผู้เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงบางส่วนมีความคิดเห็นว่า การจัดเก็บภาษีจะมากหรือน้อยควรคำนึงถึงความเจริญของชุมชนเป็นหลัก ส่วนปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง พบว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีการศึกษาหาข้อมูลด้านกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นใหม่ ๆ อยู่เสมอ รองลงมาคือมีความรู้ความเข้าใจในการตรวจสอบและจัดทำบัญชีผู้เสียภาษีที่อยู่ในเกณฑ์เสียภาษีในปีงบประมาณ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิง มีการจัดอบรมเจ้าหน้าที่ด้านการจัดเก็บรายได้อยู่เป็นประจำ พร้อมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนและวิธีการในการปฏิบัติการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น

ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือ ลำดับแรกได้แก่ ด้านสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ตามลำดับ ส่วนประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยดังนี้ ลำดับแรกคือ ด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่ำ รองลงมาคือ ด้านประชาชนผู้เสียภาษีได้รับความสะดวก และด้านการจัดเก็บภาษีได้ตามเป้าหมาย ตามลำดับ และปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีมีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โดยรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นันท์ลิน ศรีบุญเรือง (2558) ศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน โดยศึกษารายได้จากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ของเทศบาลจำนวน 39 แห่ง ในปีงบประมาณ 2557 จากการวิเคราะห์ประสิทธิภาพโดยรวมในการจัดเก็บภาษี พบว่า มีเทศบาลจำนวน 13 แห่ง มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพจากเทคนิคในการทำงาน พบว่ามีเทศบาลจำนวน 22 แห่ง ที่มีประสิทธิภาพจากเทคนิคในการทำงาน และส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพความเหมาะสมจากขนาด พบว่า มีเทศบาลจำนวน 14 แห่ง ที่มีประสิทธิภาพจากขนาด

ที่เหมาะสม โดยที่เทศบาลส่วนใหญ่มีขนาดเล็กเกินไปที่จะจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 17 แห่ง และเทศบาลที่มีขนาดใหญ่เกินไปที่จะจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพ จำนวน 8 แห่ง นอกจากเทศบาลส่วนใหญ่จะไม่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีแล้ว ยังพบว่ามีเทศบาลมีความเหลื่อมล้ำด้านเทคนิคในการทำงาน มีเขตพื้นที่ในการปกครองของเทศบาลที่มีประชากรต่ำกว่า 5,000 คนและมีการปกครองหลายรูปแบบในหนึ่งตำบลนั้นเป็นเทศบาลที่มีรายได้น้อยมีงบประมาณไม่เพียงพอและขาดแคลนเจ้าหน้าที่ในการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน จึงเป็นเทศบาลที่มีขนาดเล็กเกินไปที่จะเกิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรท้องถิ่น

วิยะดา ดีสง่า (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้าน เรียงลำดับจากมากที่สุดคือ เจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี ฐานข้อมูลของผู้เสียภาษี ความร่วมมือของผู้เสียภาษี บรรยากาศที่เอื้อให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมาย โครงสร้างภาษีอากร และกฎหมายภาษี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 5 รายการ ดังนี้ การต้อนรับและการให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนวิธีการยื่นแบบชำระภาษีแก่ผู้เสียภาษี การนำเอาระบบคอมพิวเตอร์ (LTAX) มาใช้ในการเก็บข้อมูลตามแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน การให้ความร่วมมือของผู้เสียภาษีโดยสมัครใจและชำระภาษีภายในกำหนดเวลา การประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เสียภาษี ความแน่นอนในเรื่องฐานภาษี อัตราภาษี วัน เวลา และวิธีการจัดเก็บ และระดับมาก 1 รายการ คือ การประเมินค่าภาษีและอัตราภาษีที่ต้องชำระ ส่วนผลการเปรียบเทียบ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ พบว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านจัดเก็บภาษีของเทศบาลในเขตอำเภอเมือง มีความคิดเห็นในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความร่วมมือของผู้เสียภาษี กฎหมายภาษี เจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี บรรยากาศที่เอื้อให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมาย และฐานข้อมูลของผู้เสียภาษี มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปสังเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษี ตามแนวคิดของ สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564); อำนวยสังข์ช่วย (2564); รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563); วราภรณ์ ธรรมมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563); ขาติ งามจันทร์ (2561); ปาริฉัตร ภูตองลม (2559); วาสนา เมธาวรากุล (2559); ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558); นันทลีน ศรีบุญเรือง (2558) และวิยะดา ดีสง่า (2554) โดยเรียงลำดับตามปีของผลงานวิจัย จึงสามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและ

สิ่งปลูกสร้าง ได้แก่ 1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง 2. ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน 3. บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น รายละเอียดแสดงดังตาราง 2.4

ตาราง 2.4 แนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	เครื่องมือที่ใช้	1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	2. ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน	3. บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น
นักวิจัย/นักวิชาการ				
สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564)	แบบสัมภาษณ์			✓
อำนาจ สังข์ช่วย (2564)	แบบสัมภาษณ์	✓	✓	✓
รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563)	แบบสอบถาม	✓		
วราภรณ์ ธรรมมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563)	แบบสัมภาษณ์	✓	✓	✓
ชาติ งามจันทร์ (2561)	แบบสัมภาษณ์	✓		
ปาริฉัตร ภูตองลม (2559)	แบบสอบถาม	✓	✓	
วาสนา เมธาวรากุล (2559)	แบบสอบถาม	✓	✓	✓
ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558)	แบบสอบถามและสัมภาษณ์	✓		
นันท์ลิน ศรีบุญเรือง (2558)	Data Envelopment Analysis (DEA)	✓		
วิยะดา ดีสง่า (2554)	แบบสอบถาม	✓		
รวม		9	4	4

ผู้วิจัยได้สรุป สังเคราะห์ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามแนวคิดของ สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564); รุ่งไพสิน บุญหล้า (2563); ปาริฉัตร ภูตองลม (2559); ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) และวิยะดา ดีสง่า (2554) โดยเรียงลำดับตามปีของผลงานวิจัย จึงสามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ได้แก่

1. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วน
2. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด
3. การตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ
4. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ รายละเอียดแสดงดังตาราง 2.5

ตาราง 2.5 แนวคิดประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

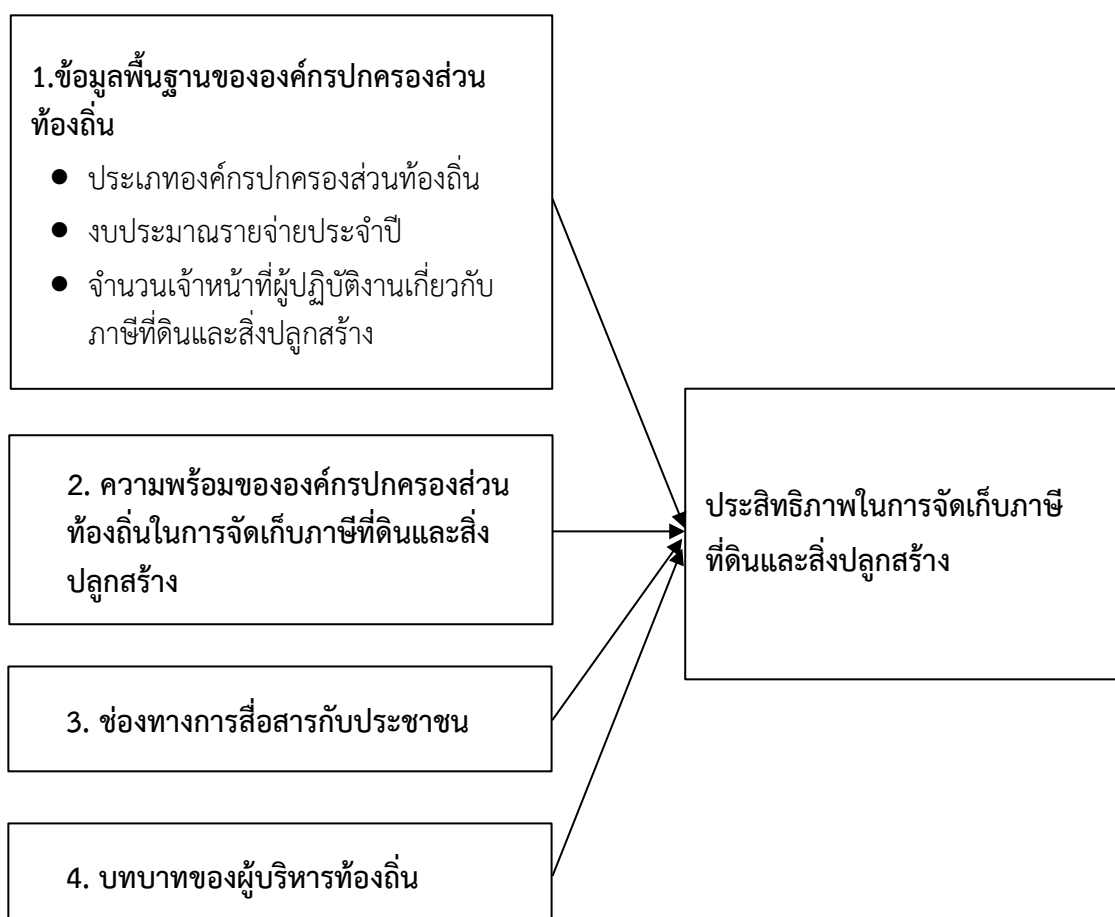
ประสิทธิภาพการ จัดเก็บภาษีที่ดินและ สิ่งปลูกสร้าง	เครื่องมือที่ใช้	การจัดเก็บ ภาษีที่ดินฯ ได้ครบถ้วน	การจัดเก็บ ภาษีที่ดินฯ ภายใน ระยะเวลาที่ กำหนด	การ ตรวจสอบ ติดตาม เร่งรัดภาษี	ความคุ้มค่า ของ ค่าใช้จ่าย
นักวิจัย/นักวิชาการ					
สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564)	แบบสัมภาษณ์			✓	
รุ่งไพสิน บุญหล้า (2563)	แบบสอบถาม	✓	✓	✓	✓
ปาริฉัตร ภูตองลม (2559)	แบบสอบถาม	✓			✓
ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558)	แบบสอบถาม และสัมภาษณ์	✓	✓		✓
วิยะดา ดีสง่า (2554)	แบบสอบถาม				✓
รวม		3	2	2	4

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปและสังเคราะห์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดตัวแปร เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการวิจัย ครั้งนี้ โดยมีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ประกอบด้วย 1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 2. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน 4. บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น และตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable)

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

ภาพประกอบ 2.3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเปรียบเทียบกับปัจจัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ซึ่งในบทนี้จะเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย เนื้อหาประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติที่ใช้ในการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 แบบแผนการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำนวน 88 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยใช้วิธีการคำนวณของ Krejcie & Morgan (1970 อ้างถึงใน วัลลภ รัฐฉัตรานนท์, 2556) ความคลาดเคลื่อนที่ 0.05 ดังสูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{(X^2)(N)(p)(1-p)}{(e^2)(N-1) + (X^2)(p)(1-p)}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ ($e = 0.05$)

X^2 = ค่าไคสแควร์ที่ df เท่ากับ 1 และระดับความเชื่อมั่น 95% ($X^2 = 3.841$)

P = สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (ถ้าไม่ทราบให้กำหนด $p = 0.5$)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{(3.841)(88)(0.5)(1-0.5)}{(0.05^2)(88-1)+(3.841)(0.5)(1-0.5)}$$

$$n = \frac{84.50}{0.22+0.96}$$

$$n = \frac{84.50}{1.18}$$

$$n = 71.61$$

เลือกศึกษากลุ่มตัวอย่าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 72 แห่ง จากผู้อำนวยการกองคลัง หรือผู้อำนวยการกองช่าง หรือเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ หรือเจ้าหน้าที่จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน แห่งละ 1 คน

3.2 แบบแผนการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยอาศัยแหล่งข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการใช้ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไว้แต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการนำข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ใช้ประกอบในการวิจัยจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยทั้งเอกสารทางวิชาการ หนังสือ วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของการศึกษา โดยครอบคลุมกรอบแนวคิดของการศึกษา โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เลือกตอบ (check list)

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ช่องทางสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 5
มาก	มีคะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ 3
น้อย	มีคะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 1

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนวัดระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามตามการแปลความหมายเป็น 5 ช่วงชั้นของเบสท์ (1977 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ ไตประสี และจิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์, 2561) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง ระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง ระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง ระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง มีระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา แบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating scale) 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 5
มาก	มีคะแนนเท่ากับ 4
ปานกลาง	มีคะแนนเท่ากับ 3
น้อย	มีคะแนนเท่ากับ 2
น้อยที่สุด	มีคะแนนเท่ากับ 1

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนวัดระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามตามการแปลความหมายเป็น 5 ช่วงชั้นของเบสท์ (1977 อ้างถึงใน สุรศักดิ์ โตประสี และจิตรารณณ์ สุทธิวรเศรษฐ์, 2561) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะหรือวิธีการที่ใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

3.4 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายขั้นตอนการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 และปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือการวิจัยในการพัฒนาแบบสอบถาม

3.4.2 สร้างเครื่องมือการวิจัย ให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการวิจัย เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3.4.3 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบ โครงสร้าง คำถาม การใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหาสาระแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3.4.4 ทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามตามเนื้อหา (IOC) โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุมและให้คำแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item objective Congruence) ระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหา โดยกำหนดคะแนนไว้ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามที่ระบุไว้

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาที่ระบุไว้

-1 เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาที่ระบุไว้

และนำมาหาค่าความสอดคล้องโดยใช้สูตร IOC ดังนี้

$$IOC = \frac{\Sigma R}{N}$$

ΣR หมายถึง ผลรวมคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยค่าดัชนีในทุกข้อคำถามนั้น มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 จะถือว่ามีความเที่ยงตรง สามารถนำไปใช้ได้ ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะต้องปรับปรุงเนื้อหาใหม่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เพื่อเก็บข้อมูลภาคสนาม (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558) ซึ่งจากผลการทดสอบแบบสอบถามงานวิจัยฉบับนี้ ได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 1.00 ถือว่าเนื้อหามีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ได้

3.4.5 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วไปทำการทดสอบก่อนปฏิบัติจริง (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษา จำนวน 30 ชุด เพื่อทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยมีการคำนวณด้วยสูตร ดังนี้

$$a = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\Sigma S_i^2}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ a = ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด

K = จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

S_i^2 = ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ

S_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมและจากการเก็บแบบสอบถาม

เกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ คือ มีค่ามากกว่า 0.70 ถือว่า เชื่อถือได้ ต่ำกว่า 0.02 ควรปรับปรุงข้อคำถามใหม่และตรวจสอบอีกครั้ง (ธีระ กุลสวัสดิ์, 2558) เพื่อให้แบบสอบถามในงานวิจัยมีความเที่ยงตรงและยอมรับได้ และจากการเก็บแบบสอบถาม ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.906 ซึ่งมีค่ามากกว่าเกณฑ์ความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ 0.7 ดังนั้นแบบสอบถามสามารถใช้เก็บข้อมูลได้จริง

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจคุณภาพแล้ว มาตรวจสอบปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ไปใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการกองคลัง หรือผู้อำนวยการกองช่าง หรือเจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ หรือเจ้าหน้าที่อื่นที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจัดเก็บรายได้ หรือเจ้าหน้าที่จัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีวิธีการดังต่อไปนี้

3.5.1 ทำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยติดต่อขอความอนุเคราะห์จากนายกเทศมนตรี และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

3.5.2 ส่งแบบสอบถามเพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 72 แห่ง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและน่าเชื่อถือมากที่สุด

3.5.3 ผู้วิจัยรับแบบสอบถามคืน เพื่อตรวจความสมบูรณ์ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและสรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีการทางสถิติ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถาม และผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ทางสถิติ โดยการประมวลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.6.1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำการวิเคราะห์โดยแยกข้อมูลตาม ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยวิธีการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.2 ข้อมูลระดับความคิดเห็นปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.6.3 การวิเคราะห์ความแตกต่างของประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้สถิติ (Independent Samples t-test) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และวิเคราะห์โดยใช้สถิติเอฟ F-test (One-Way ANOVA) สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร ที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูก

สร้าง และหากพบว่ามีค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธี (Least Significant Difference) LSD

3.6.4 การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยนำตัวแปรต้นทุกตัวมาเข้าสมการทั้งหมดในขั้นตอนเดียว เพื่อพิจารณาภาพรวมของปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เปรียบเทียบปัจจัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 72 แห่ง ซึ่งบทนี้จะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการให้ความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยเลขคณิต (Mean)
S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
R	แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
t	แทน ค่าสถิติทดสอบที่ใช้ในการแจกแจงแบบที (t-test)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงแบบเอฟ (F-test)
R^2	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์
df	แทน ค่าองศาอิสระของข้อมูล (Degree of Freedom)
B	แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น
Beta	แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบมาตรฐาน
Std.Error	แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
Sig	แทน ค่าความน่าจะเป็นหรือระดับนัยสำคัญทางสถิติ (Significance)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการจัดเก็บภาษีและระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 4 วิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 72 แห่ง จำแนกตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี และจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ดังแสดงตาราง 4.1

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(n=72)		
ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน(แห่ง)	ร้อยละ
ประเภท		
เทศบาล	13	18.1
องค์การบริหารส่วนตำบล	59	81.9
งบประมาณรายจ่ายประจำปี		
ไม่เกิน 50 ล้านบาท	45	62.5
51-100 ล้านบาท	22	30.6
มากกว่า 100 ล้านบาท	5	6.9

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(n=72)

ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน(แห่ง)	ร้อยละ
จำนวนเจ้าหน้าที่		
1 – 3 คน	61	84.7
4 – 6 คน	5	6.9
7 คนขึ้นไป	6	8.4
รวม	72	100

จากตาราง 4.1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 72 แห่ง มีข้อมูลพื้นฐาน ดังนี้

ประเภท องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่เป็นประเภทองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าเทศบาล จำนวน 59 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.9 และประเภทเทศบาล จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.1

งบประมาณรายจ่ายประจำปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวน 45 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระหว่าง 51 – 100 ล้านบาท จำนวน 22 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.6 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนน้อยที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี มากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.9

จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสส่วนใหญ่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 1 – 3 คน จำนวน 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.7 รองลงมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ 7 คนขึ้นไป จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.4 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 4 – 6 คน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.9

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยการจัดเก็บภาษีและระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

การวิเคราะห์ระดับปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น และประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการรวบรวมแบบสอบถามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และแปลค่าโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ช่วงชั้น โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลแสดงดังตาราง 4.2

ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(n=72)			
ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.51	1.048	มาก
2. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.40	0.762	ปานกลาง
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.26	1.006	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	2.93	1.065	ปานกลาง
รวม	3.27	0.791	ปานกลาง

จากตาราง 4.2 พบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.27$, S.D. = 0.791) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการดำเนินงานจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$, S.D. = 1.048) รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.40$, S.D. = 0.762) รองลงมา คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.26$, S.D. = 1.006) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ เจ้าหน้าที่มีทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.93$, S.D. = 1.065)

2. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน

จากการรวบรวมแบบสอบถามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และแปลค่าโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ช่วงชั้น โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปยังค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลแสดงดังตาราง 4.3

ตาราง 4.3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน

(n=72)			
ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ เช่น เว็บไซต์ของหน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น	3.70	0.955	มาก
2. การติดต่อสื่อสารการจัดเก็บภาษีหลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Facebook, Line Official เป็นต้น	3.62	0.895	มาก
3. การประชาสัมพันธ์หรือการเผยแพร่การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผ่านสื่อหลายประเภท เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณา หรือคลิปวิดีโอ เป็นต้น	3.61	0.942	มาก
4. การรับชำระภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น รับชำระผ่านไปรษณีย์ รับชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร หรือแอปพลิเคชันของธนาคาร หรือแสกนผ่านคิวอาร์โค้ด เป็นต้น	3.48	1.353	ปานกลาง
รวม	3.60	0.872	มาก

จากตาราง 4.3 พบว่า ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.60$, S.D. = 0.872) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.955) รองลงมา คือ การติดต่อสื่อสารการจัดเก็บภาษีหลากหลายช่องทาง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.62$, S.D. = 0.895) รองลงมา คือ การประชาสัมพันธ์หรือการเผยแพร่การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างผ่านสื่อหลายประเภทอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.61$, S.D. = 0.942) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างหลากหลายช่องทาง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.48$, S.D. = 1.353)

3. การวิเคราะห์ระดับปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น

จากการรวบรวมแบบสอบถามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และแปลค่าโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ช่วงชั้น โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลแสดงดังตาราง 4.4

ตาราง 4.4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น

(n=72)			
บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. กรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด	3.41	1.122	ปานกลาง
2. ผู้บริหารท้องถิ่นประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม	3.34	1.076	ปานกลาง
3. ผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเต็มที่	3.22	1.224	ปานกลาง
4. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี	3.22	1.165	ปานกลาง
รวม	3.30	0.959	ปานกลาง

จากตาราง 4.4 พบว่า ปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.30$, S.D. = 0.959) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารท้องถิ่นได้กำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.41$, S.D. = 1.122) รองลงมา คือ ผู้บริหารท้องถิ่นประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.34$, S.D. = 1.076) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อย่างเต็มที่ และผู้บริหารมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 1.224) ($\bar{x} = 3.22$, S.D. = 1.165) ตามลำดับ

4. การวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

จากการรวบรวมแบบสอบถามขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนราธิวาส จำนวน 72 แห่ง หาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) และแปลค่าโดยใช้เกณฑ์การแปลค่าคะแนนเฉลี่ยเป็น 5 ช่วงชั้น โดยเรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ผลแสดงดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลค่าระดับคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

(n=72)

ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด	3.97	0.949	มาก
2. การตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ	3.97	0.934	มาก
3. การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	3.70	0.970	มาก
4. ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ	3.66	1.007	มาก
รวม	3.82	0.787	มาก

จากตาราง 4.5 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.787) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.949) และการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.934) ตามลำดับ รองลงมา คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.970) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 1.007)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้สถิติการทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-test) เปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และใช้สถิติการทดสอบความแตกต่างของค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แสดงดังตาราง 4.6 - 4.8

ตาราง 4.6 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำแนกตามประเภท	ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ				
	n	\bar{x}	S.D.	t	Sig
เทศบาล	13	4.07	0.717	1.259	0.212
องค์การบริหารส่วนตำบล	59	3.77	0.794		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.6 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเภทแตกต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.7 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

งบประมาณรายจ่ายประจำปี	ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ				
	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig
ไม่เกิน 50 ล้านบาท	45	3.70	0.774	2.451	0.094
51-100 ล้านบาท	22	3.94	0.805		
มากกว่า 100 ล้านบาท	5	4.45	0.447		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.7 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีแตกต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 4.8 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดิน				
	n	\bar{x}	S.D.	F	Sig
1 - 3 คน	61	3.78	0.752		
4 - 6 คน	5	4.40	0.762	1.447	0.242
7 คนขึ้นไป	6	3.83	1.068		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.8 การเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยการหาค่าการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยตัวแปรต้นที่ใช้ในการทดสอบคือปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น และตัวแปรตามคือประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาทำการทดสอบสมมติฐาน โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยายดังตาราง 4.9 – 4.10

ตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Correlation) ระหว่างตัวแปรปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น กับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน	บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น
ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	1			
ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	0.518*	1		
ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน	0.569*	0.637*	1	
บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น	0.401*	0.399*	0.562*	1

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ระหว่างตัวแปรต้นปัจจัยการจัดเก็บภาษีกับตัวแปรตามประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ตัวแปรความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแปรช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ตัวแปรบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.518 0.569 และ 0.401 ตามลำดับ และระหว่างตัวแปรต้นทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูง จนเกิด Multicollinearity เพราะมีค่าน้อยกว่า 0.8 คือ ระหว่างตัวแปรความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กับตัวแปรช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และตัวแปรบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นมีขนาดความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.637 และ 0.399 ตามลำดับ และระหว่างตัวแปรช่องทางการสื่อสารกับประชาชน กับตัวแปรบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น มีขนาดความสัมพันธ์ เท่ากับ 0.562 ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรดังกล่าว มาทำการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณต่อไป

ตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ระหว่างตัวแปรต้น ปัจจัยการจัดเก็บภาษี ได้แก่ ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น กับตัวแปรประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนราธิวาส

(n=72)

Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (constant)	1.591	0.365		4.359	0.000*
ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (X_1)	0.252	0.124	0.254	2.037	0.046*
ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน (X_2)	0.314	0.124	0.349	2.524	0.014*
บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น (X_3)	0.085	0.095	0.103	0.889	0.377

R = 0.610, R² = 0.372, R²_{adj} = 0.344, F = 13.436, Sig = 0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ระหว่างตัวแปรปัจจัยการจัดเก็บภาษีกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดนราธิวาส พบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น สามารถอธิบายความแปรผันต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 37.20 (R² = 0.372) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ส่วนปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น พบว่า ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสามารถกำหนดสมการถดถอยได้ ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.591 + 0.314X_2 + 0.252X_1$$

เมื่อ \hat{Y} = ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี

X_2 = ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน

X_1 = ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สามารถสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ควรคำนึงถึงปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายความว่า ระดับของช่องทางการสื่อสารกับประชาชนเพิ่มขึ้น 1 คะแนน ทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้น 0.314 คะแนน และระดับของความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้น 1 คะแนน ทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้น 0.252 คะแนน

ตอนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

การวิเคราะห์ปัญหาและข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส โดยผู้วิจัยออกแบบคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ซึ่งมีเจ้าหน้าที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 46 แห่ง และมีเจ้าหน้าที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน 47 แห่ง บางแห่งแสดงความคิดเห็นมากกว่า 1 ประเด็น ผู้วิจัยจึงรวบรวมประเด็นสำคัญและหาค่าความถี่ของแต่ละประเด็น สามารถสรุปได้ดังตาราง 4.11 – 4.12

ตาราง 4.11 ค่าความถี่ปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ความถี่
1. ข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินไม่ถูกต้อง (ที่อยู่หรือข้อมูลเอกสารสิทธิ์ไม่เป็นปัจจุบัน)	11
2. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	10
3. เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน	9
4. บางพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ ไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน ไม่สามารถระบุพิกัดได้	4
5. เจ้าหน้าที่ไม่มีความชำนาญด้านกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างและการใช้โปรแกรมฯ	4
6. ผู้ชำระภาษีอาศัยนอกพื้นที่ ไม่สามารถติดต่อได้	3
7. บางพื้นที่ไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต ไม่สามารถเข้าระบบออนไลน์ได้	3
8. พื้นที่เสี่ยง ไม่สามารถลงพื้นที่สำรวจและจัดเก็บภาษีได้	2
9. กฎหมายไม่มีความชัดเจน และกฎหมายล่าช้า	1
10. ราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่ครบถ้วน	1

ตาราง 4.12 ค่าความถี่แนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

แนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ความถี่
1. ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแก่ประชาชน	9
2. เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่	8
3. กำหนดบทกฎหมายให้มีความชัดเจนและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น	5
4. ข้อมูลจากสำนักงานที่ดิน กรมธนารักษ์ มีความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	5
5. ลดขั้นตอน/กระบวนการจัดเก็บภาษี	2
6. ลงพื้นที่สำรวจสม่ำเสมอ	1
7. ขอความร่วมมือกับผู้นำชุมชนช่วยเหลือด้านการจัดเก็บภาษี	1

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเปรียบเทียบปัจจัยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 72 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยมี 4 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี และจำนวนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 2. ข้อมูลปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประกอบด้วย ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น 3. ข้อมูลประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา และปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป (SPSS) เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบสถิติค่าที (Independent Sample t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Anova) และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จากการเก็บแบบสอบถาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา 72 แห่ง เป็นประเภทองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 59 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 81.9 และประเภทเทศบาล จำนวน 13 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 18.1 ส่วนใหญ่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวน 45 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 62.5 รองลงมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ระหว่าง 51 – 100 ล้านบาท จำนวน 22 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.6 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี มากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.9 และส่วนใหญ่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 1 – 3 คน จำนวน 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 84.7

รองลงมา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง คือ 7 คนขึ้นไป จำนวน 6 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 8.4 และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง 4 – 6 คน จำนวน 5 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 6.9 ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.82$, S.D. = 0.787) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กำหนด มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.949) และการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.934) ตามลำดับ รองลงมา คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.70$, S.D. = 0.970) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$, S.D. = 1.007)

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการศึกษา พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประเภท งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน มีระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น สามารถอธิบายความแปรผันต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ร้อยละ 37.20 ($R^2 = 0.372$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ส่วนปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น พบว่า ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพ

การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

ผลการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส สามารถนำมาอภิปรายผลตามสมมติฐานได้ตามตาราง 5.1 ดังนี้

ตาราง 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน	
	ยอมรับสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
1. ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก	✓	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน		
- ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		✓
- งบประมาณรายจ่ายประจำปี		✓
- จำนวนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง		✓
3. ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่องทางสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส	✓	

จากตาราง 5.1 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถนำมาอภิปรายผลการทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก จากการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสอยู่ในระดับมาก ซึ่งยอมรับผลการศึกษาคั้งนี้ และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด คือ ด้านการตรวจสอบและติดตาม ด้านความถูกต้องครบถ้วน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน ผลการศึกษาของ ปาริฉัตร ภูตองลม (2559) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอเวียงตาล จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ระดับความคิดเห็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยให้ความสำคัญต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุมผู้มีหน้าที่ชำระภาษีป้าย ความคุ้มค่าทางด้านวัสดุ อุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี และการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้ครบถ้วนตามทะเบียนคุมผู้มีหน้าที่ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน และผลการศึกษาของ ศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) พบว่า ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านสามารถเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ได้แก่ ด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีต่ำ ด้านประชาชนผู้เสียภาษีได้รับความสะดวก และด้านการจัดเก็บภาษีได้ตามเป้าหมาย ตามลำดับ

จากการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระสม่ำเสมอ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ รองลงมา คือ การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ มีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยน้อย เนื่องจากข้อมูลที่อยู่ของผู้ชำระภาษีไม่ถูกต้อง หรือกรณีการซื้อขายทรัพย์สินโดยมิได้มีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ ทำให้การจัดส่งเอกสารแจ้งประเมินอาจไม่ถึงผู้รับอย่างแท้จริง เจ้าของทรัพย์สินจึงมิได้มาดำเนินการชำระภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไม่ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมิน และเป็นลูกหนี้ภาษีค้างชำระอีกด้วย ส่วนความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เช่นเดียวกับ รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) พบว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายหรือต้นทุน จากการศึกษาปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำรวจข้อมูลแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน และจัดส่งเอกสารให้แก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก แต่จำนวนภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จัดเก็บได้น้อย ไม่คุ้มค่างบค่าใช้จ่าย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอจ่าย จึงไม่สามารถดำเนินการจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมมติฐานที่ 2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลพื้นฐานแตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน จากการศึกษาพบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ที่แตกต่างกันมีประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ในเขตจังหวัดนครราชสีมา มีลักษณะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ มีงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไม่เกิน 50 ล้านบาท จำนวนงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ตำบล และจำนวนประชากรในพื้นที่ด้วย ซึ่งอาจสัมพันธ์กับจำนวนภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประเมินไว้ ทำให้การจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีประสิทธิภาพ จัดเก็บได้ครบถ้วนตามที่แจ้งประเมิน และสามารถจัดเก็บได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของรุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) และศิริพร สีสว่าง และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ส่วนจำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีจำนวน 1 – 3 คน แต่สามารถจัดเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก มีผู้เข้าข่ายชำระภาษีน้อย มีงบประมาณรายจ่ายประจำปีน้อย เว้นแต่้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่ง ประสบปัญหาเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ขาดเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย และขาดความชำนาญในการใช้โปรแกรมปฏิบัติการ (LTAX3000 หรือ LTAX Online) จึงสรุปได้ว่า ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น งบประมาณรายจ่ายประจำปี และจำนวนผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน ทำให้ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมาแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการเปรียบเทียบข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่นใด เนื่องจากยังไม่มีงานวิจัยใดศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาก่อน

สมมติฐานที่ 3 ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ช่องทางสื่อสารกับประชาชน บทบาทผู้บริหารท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่น สามารถอธิบายความแปรผันต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา ร้อยละ 37.20 ($R^2 = 0.372$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมากที่สุด ได้แก่

1. ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน มีค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น เท่ากับ 0.314 สอดคล้องกับ อำนวย สังข์ช่วย (2564) พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดประชุมให้ความรู้ เจ้าหน้าที่ ผู้นำชุมชน และประชาชนผู้เกี่ยวข้องและมีการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ทางหอกระจายข่าวชุมชน จากการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นหนึ่งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ประชาชนต้องเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนตลอดเวลา บางครั้งเกิดเหตุการณ์การวางระเบิด หรือปิดเส้นทางจราจร ไม่สามารถสัญจรไปมาได้ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนเป็นอย่างมาก จึงพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ผ่านสื่อออนไลน์ และมีการติดต่อสื่อสารการจัดเก็บภาษีหลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Facebook, Line Official เป็นต้น ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การรับชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง หลากหลายช่องทาง เช่น รับชำระผ่านไปรษณีย์ รับชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร หรือแอปพลิเคชันของธนาคาร หรือแสกนผ่านคิวอาร์โค้ด เป็นต้น ประชาชนสามารถติดต่อสื่อสารและชำระภาษีออนไลน์กับเจ้าหน้าที่โดยตรง ไม่ต้องเดินทางมาสำนักงาน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์ไม่ปกติ หรือสถานการณ์โรคระบาดไวรัสโคโรนา2019 ที่ผ่านมา ช่วยเพิ่มความสะดวกและเพื่อความปลอดภัยของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งคาดว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาสจะสามารถรับชำระภาษีผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยพหุคูณของตัวแปรต้น เท่ากับ 0.252 สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รุ่งไพลิน บุญหล้า (2563) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ด้านการให้บริการ ด้านความรู้เกี่ยวกับภาษี ด้านการชำระภาษีด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ด้านแผนที่ภาษีและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสอดคล้องกับ วราภรณ์ ธรรมมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563) พบว่า เทศบาลตำบลมีความพร้อมในการจัดเก็บภาษีและมีรูปแบบการเตรียมความพร้อม โดยการปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติ ตามที่ส่วนกลางกำหนด เป็นการรองรับการสั่งการจากส่วนกลาง เทศบาลได้ส่งเสริมบุคลากรให้เข้ารับการอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและนำมาถ่ายทอดความรู้ให้กับบุคลากรในองค์กรตลอดจนให้แก่ประชาชนผู้เสียภาษี และเทศบาลมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อสารในทุกช่องทางเพื่อให้ข้อมูลเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย และได้ร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน จากการศึกษาปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่มีทักษะการใช้

โปรแกรมระบบปฏิบัติการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สินของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากโปรแกรมระบบปฏิบัติการจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน มีความยุ่งยาก และมีการบันทึกข้อมูลหลายขั้นตอน เจ้าหน้าที่ต้องพิจารณาข้อมูลให้ถูกต้องก่อนบันทึกข้อมูล ข้อมูลที่นำมาบันทึก มาจากการสำรวจข้อมูลภาคสนาม ซึ่งบางพื้นที่เป็นพื้นที่เสี่ยง ไม่สามารถลงสำรวจข้อมูลได้ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเก็บข้อมูลมาบันทึกทะเบียนทรัพย์สินรวมไปถึงไม่สามารถประเมินอัตราภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างได้ ส่วนปัจจัยบทบาทผู้บริหารท้องถิ่นจากการศึกษา แม้ไม่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง แต่บทบาทผู้บริหารมีส่วนทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุพัฒน์จิตร ลาดบัวขาว (2564) พบว่า บทบาทของผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ การกำหนดนโยบายการบริหารการจัดเก็บรายได้และติดตามงานประเมินผลนโยบายการจัดเก็บรายได้ และยังสอดคล้องกับ วราภรณ์ ธรรมภักดิ์ และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม (2563) พบว่า ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นเพียงผู้สนับสนุนนโยบาย มิได้เข้าร่วมในการอบรมร่วมกับบุคลากรในองค์กร

ดังนั้น สามารถสรุปได้ว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน และความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการ ดังนี้

1. จากผลการศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พบว่า ความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณ เป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เนื่องจากขั้นตอนการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีหลายขั้นตอน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งมีงบประมาณไม่เพียงพอ สำหรับการดำเนินงานดังกล่าว และเมื่อพิจารณารายได้ที่สามารถจัดเก็บได้กับค่าใช้จ่ายดังกล่าวแล้ว ไม่มีความคุ้มค่าของค่าใช้จ่ายกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อประหยัดงบประมาณรายจ่ายในการจัดส่งหนังสือให้แก่ผู้เข้าข่ายต้องชำระภาษีเจ้าหน้าที่ควรแจ้งประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน และช่องทางการติดต่อสื่อสาร ผ่าน Facebook และ Line Official เพื่อความสะดวกในการประกาศ ตรวจสอบ หรือแจ้งเตือนการชำระภาษีให้แก่ประชาชนโดยตรง

2. ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยช่องทางการสื่อสารกับประชาชนส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมามากที่สุด

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเพิ่มช่องทางการชำระภาษีผ่านระบบออนไลน์ เป็นการบูรณาการระบบ e-payment ของหน่วยงานภาครัฐ โดยประชาชนสามารถแสกนคิวอาร์โค้ด หรือชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารใกล้บ้าน ไม่ต้องเดินทางมาชำระภาษีที่สำนักงาน เพื่อความสะดวกแก่ประชาชนในการชำระภาษี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มช่องทางการติดต่อสื่อสารกับประชาชน เช่น Facebook, Line Official หรือ E-mail เพื่อรับส่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีและติดต่อสื่อสารกับเจ้าหน้าที่ได้อย่างรวดเร็ว ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอีกด้วย

3. ปัจจัยความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา รองจากปัจจัยช่องทางการสื่อสาร ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรส่งเสริมการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานด้วยโปรแกรมปฏิบัติการ (LTAX 3000 หรือ LTAX Online) ให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยจัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการจัดหาอุปกรณ์ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย เพื่อรองรับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทางด้านกฎหมายภาษี ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีป้าย และการจัดเก็บรายได้ประเภทอื่นเพิ่มเติมด้วย หรือการจัดจ้างภาคเอกชน (outsourse) เข้ามาช่วยปฏิบัติงานบางส่วน เช่น จ้างเหมาจัดทำแผนที่ภาษีในระบบแผนที่ภาษี (LTAX GIS) จ้างเหมาสำรวจข้อมูลภาคสนาม จ้างเหมาบันทึกข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในระบบทะเบียนทรัพย์สิน (LTAX3000 หรือ LTAX Online) เพื่อความรวดเร็ว และแบ่งเบาภาระงานของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยตรง และมีงบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการจ้างพนักงานปฏิบัติงานด้านจัดเก็บรายได้เพิ่ม

4. จากคำถามปลายเปิด พบว่า ปัญหาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่พบบ่อยคือ ปัญหาด้านข้อมูลทะเบียนทรัพย์สินไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วน ทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถประเมินภาษีให้แก่ประชาชนได้ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการติดต่อขอข้อมูลการโอนนิติกรรมที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จากสำนักงานที่ดินจังหวัดโดยตรงเป็นประจำทุกเดือน และติดต่อขอข้อมูลที่อยู่และเลขประจำตัวประชาชนของเจ้าของทรัพย์สินจากงานทะเบียนราษฎร เพื่อตรวจสอบสถานะการมีชีวิตรอยู่หรือถึงแก่กรรม หรือมีการย้ายถิ่นที่อยู่ และติดต่อสำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เพื่อขอข้อมูลราคาประเมินที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เฉพาะแปลงที่ดินที่ยังไม่มีราคาประเมิน เพื่อให้การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5. จากคำถามปลายเปิด พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการชำระภาษีตามพระราชบัญญัติที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ให้แก่ประชาชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง นอกจากการ

ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการประเมินภาษีของเจ้าหน้าที่ และร่วมหาแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดิน รกร้างว่างเปล่า ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ช่วยลดภาระภาษีให้แก่ประชาชน

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การมีส่วนร่วมของประชาชน ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานที่ดินจังหวัด สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ข้างเคียง เพื่อนำมาบูรณาการในการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างร่วมกันต่อไป

2. ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการลดขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการปฏิบัติงาน

3. ควรขยายขอบเขตพื้นที่สำหรับการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในหลากหลายจังหวัด เพื่อผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

4. ควรใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งวิธีวิจัยเชิงปริมาณร่วมกับวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อความสมบูรณ์ในการตอบคำถามการวิจัยและสร้างความน่าเชื่อถือของผลการวิจัย

บรรณานุกรม

- กระทรวงการคลัง. *ความรู้เรื่องภาษี*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก <http://taxclinic.mof.go.th>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *สรุปกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง*. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.fpo.go.th/main/getattachment/General-information-public-service>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.dla.go.th/work/abt/index.jsp>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *สรุปคำถาม-คำตอบเกี่ยวกับพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2532*. สืบค้นเมื่อ 29 ธันวาคม 2565, จาก <http://www.dla.go.th/work/faq1.pdf>
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. *ข้อมูลรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ 2564*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2566, จาก http://www.dla.go.th/work/money/data/03/Summary_64.pdf
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2540). *การสื่อสารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์
- ชาติ งามจันทร์. (2561). *การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลพะวงด อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครราชสีมา*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
- ดวงมณี เลาวกุล. (2555). *การปฏิรูปการกระจายอำนาจการคลังสู่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : เป้นไท
- ธีระ กุลสวัสดิ์. (2558). *การหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย*. มหาวิทยาลัยบูรพา
- นันทน์สิน ศรีบุญเรือง. (2558). *ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลำพูน(การค้นคว้าแบบอิสระ หลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นจาก <http://repository.cmu.ac.th/handle/6653943832/39367>
- ปาริฉัตร ภูตองลม. (2559). *ปัจจัยส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองขาม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. คณะเทคโนโลยีสังคมมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์. สืบค้นจาก <https://journal.nmc.ac.th>
- ยุทธนา ศรีสวัสดิ์. (2564). *ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง2565*. สืบค้นเมื่อ 7 ธันวาคม 2565, จาก <https://www.itax.in.th/pedia/%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%A9%E0%B8%B5%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%94%E0%B8%B4%E0%B8%99/>.

- รุ่งไพลิน บุญหล้า. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดลพบุรี (วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ), มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. สืบค้นจาก http://etheses.aru.ac.th/PDF/1256362024_11.PDF
- วราภรณ์ ธรรมมาภิสมัย และศิริศักดิ์ เหล่าจันทาม. (2563). ความพร้อมในการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. *Journal Of Modern Learning Development*, 5 (6), 246 – 260. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/download/246303/167246/865019>
- วัลลภ รัฐฉัตรานนท์. (2556). การหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย: มายาคติในการใช้สูตรทาโร่ ยามาเน่ และเครทซี-มอร์แกน. *วารสารสหวิทยาการวิจัย:ฉบับบัณฑิตศึกษา*, 2(1), 26-43. สืบค้นจาก <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/JIRGS/article/view/243621/164915>
- วาสนา เมธาวรากุล. (2559). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองปลิงอำเภอหนองแคจังหวัดสระบุรี(การค้นคว้าแบบอิสระ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ http://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2016/TU_2016_5703011329_3743_5392.pdf
- วิยะดา ดีสง่า. (2554). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสมุทรปราการ (วิทยานิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตสาขาวิชาบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. สืบค้นจาก <http://cms.dru.ac.th/jspui/handle/123456789/684>
- วีรศักดิ์ เครือเทพ และคณะ (2563). *โครงการการพัฒนาระบบบริหารจัดการรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*(รายงานผลการวิจัย). สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2566 จาก https://www.researchgate.net/profile/Weerasak_Krueathep/publication/347138018_Enhancing_Capabilities_of_Local_Revenue_Administration_in_Thailand/links/5fd848dca6fdccdb8c9c66b/Enhancing-Capabilities-of-Local-Revenue-Administration-in-Thailand.pdf
- สุทธิวรรณ อินทะกนก. (2559). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร*. สำนักวิชาศึกษาทั่วไป. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี

- สุพัฒนจิตร ลาตบัวขาว. (2564). การศึกษาบทบาทนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด (วิทยานิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สืบค้นจาก <https://repository.nida.ac.th/bitstream/handle/662723737/6155/5910111007.pdf?sequence=1>
- สุรศักดิ์ โตประสี และจิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์. (2561). ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บภาษีของเทศบาลบางเสาะง. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 10 (2), 161-169. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/ptujournal/article/view/177551>
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนราธิวาส. (2560). แผนที่จังหวัดนราธิวาสประกอบด้วย13อำเภอ. (รูปภาพ). สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://www.ect.go.th/narathiwat/ewt_news.php?nid=86&filename=index
- สำนักงานคลังจังหวัดนราธิวาส. (2564). รายงานประมาณการเศรษฐกิจจังหวัดนราธิวาส ปี 2564. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2566, จาก https://www.cgd.go.th/cs/nwt/nwt/%E0%B8%9C%E0%B8%A5%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%9B%E0%B8%8F%E0%B8%B4%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99.html?page=1&perpage=10&page_locale=th_TH&keyword=&adv_search=&date_start=&date_end=31%2F12%2F2999
- สำนักงานจังหวัดนราธิวาส. (2556). ข้อมูลทั่วไปจังหวัดนราธิวาส. สืบค้นเมื่อ 19 กุมภาพันธ์ 2566, จาก <http://www2.narathiwat.go.th/nara2016/content/general>
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2563). สาระสำคัญ พรบ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.fpo.go.th/main/Generalinformation-public-service>
- ศิริพร สีสว่างและสิทธิเดช สิริสุขะ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี. วารสารวิชาการฉบับภาษาไทย มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8 (1), 633-649. สืบค้นจาก <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/31568>
- อนงค์วรรณ อุประดิษฐ์ และสุดาวดี มีเพ็ชรทาน. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. 2562 ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดลำปาง. วารสารบริหารธุรกิจและสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 4 (2), 49-69. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/lbas/article/download/246789/169503/>

- อลิตา ปู่ตอง. (2564). *ทัศนคติของประชาชนต่อการชำระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้างอำเภอเมืองจังหวัดสงขลา* (สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อำนาจ สันธุ์ช่วย. (2564). ปัญหาและผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษี ตาม พ.ร.บ.ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ.2562 ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 11 (3), 287-300. สืบค้นจาก <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/neuarj/article/view/253160>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง : แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาเพื่อการวิจัยในการทำสารนิพนธ์ในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา และเปรียบเทียบระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

โดยแบบสอบถามในการวิจัย ได้แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา

ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความจริง ด้วยตัวของท่าน ข้อมูลที่ได้ผู้วิจัยถือเป็นความลับเพื่อไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคล ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นุรีชา มาหิละ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าคำตอบที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว

1. ที่ตั้งเขตอำเภอ

☐ 1. เมืองนราธิวาส	☐ 2. จะแนะ
☐ 3. เจาะไอร้อง	☐ 4. ตากใบ
☐ 5. บาเจาะ	☐ 6. ยี่งอ
☐ 7. ระแงะ	☐ 8. รือเสาะ
☐ 9. แว้ง	☐ 10. ศรีสาคร
☐ 11. สุคีริน	☐ 12. สุโงโกล
☐ 13. สุโงปาดิ	

2. ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน

☐ 1. เทศบาล	☐ 2. องค์การบริหารส่วนตำบล

3. งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ)

☐ 1. ไม่เกิน 50 ล้านบาท	☐ 2. 51-100 ล้านบาท
☐ 3. 101 – 150 ล้านบาท	☐ 4. 151 – 200 ล้านบาท
☐ 5. มากกว่า 200 ล้านบาท	

4. จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

☐ 1. 1 – 3 คน	☐ 2. 4 – 6 คน
☐ 3. 7 – 9 คน	☐ 4. 10 คนขึ้นไป

ส่วนที่ 2 ปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขต
จังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว
โดยพิจารณาตามระดับคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น					
1.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินฯ เป็นอย่างดี					
1.2 ท่านมีทักษะการใช้โปรแกรมระบบปฏิบัติการ (LTAX GIS, LTAX 3000 หรือ LTAX Online) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น					
1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ					
1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น					
2. ช่องทางสื่อสารกับประชาชน					
2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ผ่านสื่อหลากหลายประเภท เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณา หรือคลิปลิวติโอ เป็นต้น					

ปัจจัยการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ หลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์หน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น					
2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Facebook, Line Official เป็นต้น					
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านรับชำระภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น รับชำระผ่านไปรษณีย์ รับชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคาร หรือแอปพลิเคชันของธนาคาร หรือสแกนผ่านคิวอาร์โค้ด เป็นต้น					
3. บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น					
3.1 ผู้บริหารของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี เช่น โครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ โครงการชำระภาษีแลคสติกเกอร์ชำระภาษีแล้วและอื่นๆ เป็นต้น					
3.2 ผู้บริหารของท่านร่วมลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่					
3.3 ผู้บริหารของท่านเป็นผู้ประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม					
3.4 กรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารของท่านได้กำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด					

ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
เขตจังหวัดนราธิวาส

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงคำตอบเดียว
โดยพิจารณาตามระดับคะแนนดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความเห็นด้วยมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความเห็นด้วยมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความเห็นด้วยปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	ระดับความเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินฯ					
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด					
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระอย่างสม่ำเสมอ					
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถบริหารค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้อย่างคุ้มค่ากับงบประมาณ เช่น ค่าใช้จ่ายการจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ชำระภาษี ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานจัดเก็บ หรือจ้างพนักงานสำรวจภาคสนาม เป็นต้น					

**ส่วนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส**

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีปัญหาอื่นใด ในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
นอกจากที่กล่าวมาข้างต้น

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูก
สร้าง

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ
และการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัย
(Item Objective Congruence: IOC)

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 1

ชื่อ-นามสกุล	ดร.ตฤวิศ สุวรรณวงศ์
ตำแหน่ง	อาจารย์
สถานที่ทำงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 2

ชื่อ-นามสกุล	นายสะอาดรี ดีมุละ
ตำแหน่ง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบองอ
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลบองอ

ผู้ทรงคุณวุฒิท่านที่ 3

ชื่อ-นามสกุล	นายนิมะซากี นิจียงอ
ตำแหน่ง	รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบองอ
สถานที่ทำงาน	องค์การบริหารส่วนตำบลบองอ

ตารางสรุปค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือการวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิ
แบบสอบถามเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ΣR	IOC	ข้อเสนอแนะ
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
1. ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่าน	1	1	1	3	1	
2. งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ)	1	1	1	3	1	
3. จำนวนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง	1	1	1	3	1	
ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส						
1.ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
1.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินฯ เป็นอย่างดี	1	1	1	3	1	
1.2 ท่านมีทักษะการใช้โปรแกรมปฏิบัติการ (LTAX GIS,LTAX3000 หรือ LTAX Online) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	1	1	1	3	1	
1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ	1	1	1	3	1	
1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ พร้อมสำหรับนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	1	1	1	3	1	

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ΣR	IOC	ข้อเสนอแนะ
เป็นต้น						
2. ช่องทางสื่อสารกับประชาชน						
2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ หลากหลายประเภท เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณา หรือคลิปลิวดิโอ เป็นต้น	1	1	1	3	1	
2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ หลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์หน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น	1	1	1	3	1	
2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Facebook, Line Official เป็นต้น	1	1	1	3	1	
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านรับชำระภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น รับชำระผ่านไปรษณีย์ รับชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารหรือแอปพลิเคชันของธนาคารหรือแสกนผ่านคิวอาร์โค้ด เป็นต้น	1	1	1	3	1	
3. บทบาทผู้บริหารท้องถิ่น						
3.1 ผู้บริหารของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี เช่น โครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่	1	1	1	3	1	

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ΣR	IOC	ข้อเสนอแนะ
โครงการชำระภาษีแลกลสตีกเกอร์ชำระภาษีแล้วและอื่นๆ เป็นต้น						
3.2 ผู้บริหารของท่านร่วมลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่	1	1	1	3	1	
3.3 ผู้บริหารของท่านเป็นผู้ประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม	1	1	1	3	1	
3.4 กรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์ผู้บริหารของท่านมักเร่งรัดให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบโดยเร็ว	1	1	1	3	1	แก้ไขสำนวน
ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น						
ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินสิ่งปลูกสร้าง						
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินฯ	1	1	1	3	1	
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด	1	1	1	3	1	
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	3	1	
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถบริหารค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้อย่างคุ้มค่ากับงบประมาณ เช่น ค่าใช้จ่ายการจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ชำระภาษี ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการจ้าง	1	1	1	3	1	

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					
	ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	ΣR	IOC	ข้อเสนอแนะ
พนักงานจัดเก็บ หรือจ้างพนักงาน สำรวจภาคสนาม เป็นต้น						

ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค
ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.906	16

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
1.1 ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีที่ดินฯ เป็นอย่างดี	52.43	99.56	.411	.905
1.2 ท่านมีทักษะการใช้โปรแกรมปฏิบัติการ (LTAX GIS,LTAX3000 หรือ LTAX Online) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	52.76	97.28	.429	.905
1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีงบประมาณเพียงพอสำหรับดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ	52.66	97.81	.352	.908

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีเครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆพร้อมสำหรับนำมาใช้ในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เพียงพอ ระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น	52.36	95.34	.463	.905
2. ช่องทางการสื่อสารกับประชาชน				
2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ หลากหลายประเภท เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ แผ่นพับ วารสาร ประกาศเสียงตามสาย ประกาศผ่านวิทยุกระจายเสียง สื่อโฆษณา หรือคลิปวิดีโอ เป็นต้น	52.36	93.37	.590	.900
2.2 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการประชาสัมพันธ์การจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ หลากหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ หน่วยงาน Facebook, Line Official เป็นต้น	52.03	93.06	.731	.897
2.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) Facebook, Line Official เป็นต้น	52.20	94.09	.673	.898
2.4 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านรับชำระภาษีที่ดินฯ หลากหลายช่องทาง เช่น รับชำระผ่านไปรษณีย์ รับชำระผ่านเคาน์เตอร์ธนาคารหรือแอปพลิเคชันของธนาคารหรือแสกนผ่านคิวอาร์โค้ด เป็นต้น	52.30	84.76	.736	.895

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
3. ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น				
3.1 ผู้บริหารของท่านมีการกำหนดนโยบายหรือโครงการที่ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการจัดเก็บภาษี เช่น โครงการจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่ โครงการชำระภาษีแลคสติกเกอร์ชำระภาษีแล้วและอื่นๆ เป็นต้น	52.50	89.36	.663	.898
3.2 ผู้บริหารของท่านร่วมลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์และจัดเก็บภาษีเคลื่อนที่พร้อมเจ้าหน้าที่	52.46	91.08	.528	.904
3.3 ผู้บริหารของท่านเป็น ผู้ประสานงานกับผู้นำชุมชนเพื่อให้ความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ลงพื้นที่สำรวจข้อมูลภาคสนาม	52.30	90.35	.706	.896
3.4 กรณีประชาชนยื่นอุทธรณ์ ผู้บริหารของท่านได้กำหนดแนวทางให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็วถูกต้อง ตามที่กฎหมายกำหนด	52.26	91.16	.562	.902
ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง				
1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ครบถ้วนตามหนังสือแจ้งประเมินภาษีที่ดินฯ	52.10	95.61	.585	.901
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้ทันภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด	51.80	93.54	.644	.899
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านมีการตรวจสอบติดตามเร่งรัดภาษีที่ค้างชำระอย่างสม่ำเสมอ	51.80	92.57	.704	.897

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
4. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของท่านสามารถบริหารค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีที่ดินฯ ได้อย่างคุ้มค่ากับงบประมาณ เช่น ค่าใช้จ่ายการจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ชำระภาษี ค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ค่าใช้จ่ายในการจ้างพนักงานจัดเก็บ หรือจ้างพนักงานสำรวจภาคสนาม เป็นต้น	52.23	92.80	.681	.898

